

Rahastokanta ennätystasolla, palkkiotuotto neton vahva kasvu jatkui

Toimitusjohtaja Martin Backman

”Rahastojen ja varainhoidon vahvana jatkuneen myynnin ansiosta palkkiotuottojen netto nousi kolmannella vuosineljänneksellä 10 prosenttia viime vuodesta 22,0 (20,0) milj. euroon. Otto- ja antolainauksen 16,9 (15,8) milj. euron korkokatteeseen vaikutti suuri kysyntä. Likviditeettisalkun ja korkosuojausten tuotto supistui 7,0 (9,8) milj. euroon, mikä pienensi korkokatteen 21,5 (23,9) milj. euroon. Kun 7,7 (1,0) milj. euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ei oteta lukuun, liikevoitto oli kolmannella neljänneksellä 15,7 (16,8) milj. euroa.”

Heinä-syyskuu 2017:

- Liiketoiminnan tuotot olivat 50,3 (50,9) milj. euroa, ja palkkiotuottojen netto parani edelleen merkittävästi 22,0 (20,0) milj. euroon.
- Otto- ja antolainauksen korkokate oli 16,9 (15,8) milj. euroa. Korkoriskien ja likviditeettisalkun hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Likviditeettisalkun heinä-syyskuussa 2,4 milj. euroa heikentynyt tuotto ja korkosuojausten 0,4 milj. euron pienentyminen rasittivat korkokatetta.
- Liiketoiminnan kulut kasvoivat 20 prosenttia 41,7 (34,6) milj. euroon. Kasvu tulee lähinnä henkilöstöön liittyvistä 6,0 milj. euron uudelleenjärjestelykuluista sekä 1,3 milj. euron muihin kuluihin sisältyvistä uudelleenjärjestelykuluista. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan kulut olivat 34,4 (34,6) milj. euroa.
- **NÄKYMÄT 2017 (tarkennetut):** Vuoden 2017 liikevoiton arvioidaan jäävän 9–12 miljoonaa euroa (aiemmin: 10–15 miljoonaa euroa) vuoden 2016 tulosta heikomaksi, kun rakennemuutos rasittaa vuoden 2017 liikevoittoa, eikä suuria kertaluonteisia tuottoja ole odotettavissa. **Vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla** (aiemmin: samalla tasolla) **kuin vuoden 2016 vertailukelpoinen liikevoitto.**

Tunnusluvut

(milj. euroa)	3Q2017	3Q2016	Δ %	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2Q2017	3Q/ 2Q	1Q2017	2016
Korkokate	21,5	23,9	-10 %	67,8	72,6	-7 %	22,9	-6 %	23,4	95,6
Palkkiotuotot netto	22,0	20,0	10 %	67,7	59,6	14 %	24,6	-11 %	21,1	79,7
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,3	50,9	-1 %	157,6	160,7	-2 %	54,2	-7 %	53,1	211,3
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-41,7	-34,6	20 %	-118,7	-108,0	10 %	-39,7	5 %	-37,3	-148,4
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	0,0	-0,5	-95 %	-0,1	-0,7	-80 %	-0,1	-57 %	-0,1	-2,2
Liikevoitto	8,0	15,8	-49 %	38,9	52,9	-26 %	14,4	-44 %	16,4	61,5
Vertailukelpoinen liikevoitto¹	15,7	16,8	-7 %	48,5	49,0	-1 %	16,9	-7 %	15,9	57,5
Kulu/tuotto-suhde	0,83	0,68	22 %	0,75	0,67	12 %	0,73	14 %	0,70	0,70
Osakekohtainen tulos (EPS), euro	0,10	0,19	-50 %	0,47	0,64	-27 %	0,17	-42 %	0,20	0,74
Oma pääoma / osake (NAV) ² , euroa	8,92	9,35	-5 %	8,92	9,35	-5 %	8,84	1 %	9,34	9,24
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,4	8,4	-47 %	6,9	9,2	-25 %	7,4	-41 %	8,7	8,0
Ydinpääoman suhde ² , %	17,3	19,2	-10 %	17,3	19,2	-10 %	18,0	-4 %	18,2	19,5
Vakavaraisuusaste ² , %	22,9	25,5	-10 %	22,9	25,5	-10 %	24,3	-6 %	24,8	26,3

¹ Vaihtoehtoinen tunnusluku ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, katso s. 20

² Kauden lopussa

Sisältö

Toimitusjohtajan puheenvuoro	3
Keskeiset tapahtumat	4
Toiminta 1.1.-30.9.2017	6
Tunnusluvut	20
Konsernin tuloslaskelma	21
Konsernin laaja tuloslaskelma	22
Konsernin tase.	23
Konsernin oman pääoman muutos	24
Konsernin rahavirtalaskelma.	25
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	26
Osavuositarkastuksen liitteet	27
Raportti Aktia Pankki Oyj:n osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2017 yleisluonteisesta tarkastuksesta	41

Taloudellinen kalenteri

Tilinpäätöstiedote 2017	15.2.2018
Yhtiökokous 2018	10.4.2018
Osavuositarkastus 1-3/2018	8.5.2018
Puolivuositarkastus 1-6/2018	7.8.2018
Osavuositarkastus 1-9/2018	31.10.2018

Osavuositarkastus 1.1.-30.9.2017 on käännös alkuperäisestä ruotsinkielisestä tiedotteesta "Delårsrapport 1.1-30.9.2017". Jos eroavaisuuksia ilmenee, on ruotsinkielinen versio määräävä.

Toimitusjohtajan puheenvuoro

3Q2017

Suomen talous kasvoi edelleen vahvasti kesällä, ja kuluttajien luottamus pysyi korkeana. Tämä näkyi rahasto- ja muiden säästämisen tuotteiden kysynnän kasvuna ja myös asuntokaupan aktiiviteetin nousuna, mikä johti asuntolainojen kysynnän kasvuun.

Aktiassa toteutetaan suurta muutosta kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi myös entistä digitaalisemmassa tulevaisuudessa. Syyskuun lopussa päättyneet yhteistoimintaneuvottelut johtivat noin 100 henkilön vähennykseen. Samalla muutettiin työtehtäviä ja vastuualueita, ja suuri osa 160 uudesta toimesta pystyttiin täyttämään Aktian entisillä työntekijöillä. Konttorien lukumäärää supistetaan, ja perustamme 10 alueellista, vaatimaan asiakasneuvontaan ja proaktiiviseen myyntityöhön keskittyvää osaamiskeskusta. Osaamiskeskukset tukevat muita konttoreita.

Aktian heinä–syyskuun liikevoitto oli 8,0 miljoonaa euroa, ja sitä rasittivat yhtiössä toteutettavan muutoksen aiheuttamat noin 7,7 miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 15,7 miljoonaa euroa.

Myynti on kehittynyt edelleen vahvasti, erityisesti varainhoidon ja rahastojen osalta. Rahastomyynti on moninkertaistunut, ja Aktian rahastojen hallinnoitava pääoma ylsi jälleen uudelle ennätystasolle, yli 4,8 miljardiin euroon. Palkkiotuotot rahastoista ja varainhoidosta kehittivät erityisen hyvin nousten 25 prosenttia 13,8 miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen netto nousi siten 10 prosenttia 22,0 miljoonaan euroon ja generoi nyt enemmän tuottoja kuin korkokate.

Korkokate pieneni kauden aikana 10 prosenttia 21,5 miljoonaan euroon. Perinteisen otto- ja antolainauksen korkokate parani 7 prosenttia 16,9 (15,8) miljoonaan euroon. Korkoriskien ja likviditeettisalkun hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkeisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta pieneni 7,0 (9,8) miljoonaan euroon.

Kulut nousivat muutostoimenpiteiden vuoksi 20 prosenttia 41,7 miljoonaan euroon. Henkilöstöön liittyvät uudelleenjärjestelykulut olivat yhteensä 6,0 miljoonaa euroa ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1,7 miljoonaa euroa. Peruspankin implementoinnin loppuunsaattaminen kasvatti IT-kuluja 5 prosenttia 6,7 miljoonaan euroon.

Kauden päättymisen jälkeen

Aktian hallitus esitteli lokakuussa uuden strategian ja uudet taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022. Keskeistä uudessa strategiassamme on, että haluamme tarjota parasta asiakaskokemusta varainhoidon ja rahoituksen alueilla. Pyrimme vastaamaan asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin ensiluokkaisella henkilökohtaisella palvelulla, digitaalisilla palveluilla, ainutlaatuisella palvelutarjonnalla ja joustavuudella. Tavoitteena on edistää asiakkaidemme varallisuutta vastuullisesti pitkällä aikavälillä.

Uusi peruspankkimme luo kustannustehokkaan lähtökohdan digitaalisen kehityksen jatkamiselle. Korvaamme monet aikaisemmin manuaaliset prosessit operatiivisilla digiprosesseilla tavoitteena vapauttaa resursseja suoraan asiakaspalveluun ja myyntiin. Tavoitteena on Aktian transformaatio asiakaslähtöisiä digitaalisia palveluja tarjoavaksi ekosysteemiksi.

Helsinki 8.11.2017

Martin Backman
toimitusjohtaja

Keskeiset tapahtumat

Aktia Pankin uusi strategia ja taloudelliset tavoitteet – pääpaino omaisuudenhoidossa ja rahoituksessa

Aktia Pankin hallitus hyväksyi uudistetun strategian ja uudet taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022 kokouksessaan 17.10.2017. Uusi strategia perustuu asiakkaiden varallisuuden kasvattamiseen ja turvaamiseen pitkällä aikavälillä helposti ja vastuullisesti painopisteenä varainhoidon ja rahoituksen asiakaskokemus.

Aktia Pankin tavoitteena on kehittää edelleen palvelumalliaan ja tarjota yksityishenkilöistä, yrityksistä ja instituutioista koostuville asiakassegmenteilleen interaktiivisia kokonaisratkaisuja, joissa yhdistyvät henkilökohtainen palvelu ja helppokäyttöiset digitaaliset rajapinnat.

Aktia Pankin uusi strategia nojaa kolmeen kulmakiveen:

- Asiakkaiden varallisuuden kasvattaminen ja turvaaminen: Tarjoamme asiakkaillemme räätälöityjä sijoitus- ja rahoitusratkaisuja helposti ja vastuullisesti.
- Palvelumallin kehittäminen: Vahvistamme asiantuntijaorganisaatiota ja tarjoamme asiakkaillemme pitkälle kehitettyjä palveluja ja yksilöllisiä ratkaisuja.
- Digitalisaation hyödyntäminen: Panostamme joustaviin digitaalisiin konsepteihin ja käyttäjärajapintoihin palveluvalikoimamme tuomiseksi asiakkaiden saataville.

Taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022 ja osinkopolitiikka

Aktia Pankin taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022:

- Vertailukelpoisen liikevoiton kasvattaminen noin 80 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoisen kulu/tuotto-suhteen parantaminen 0,61:een
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen 9,7 prosenttiin
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen 1,5–3 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella

Aktia Pankin osinkopolitiikka:

- 60–80 prosentin osinko tilikauden voitosta

Aikaisemmat taloudelliset tavoitteet vuoteen 2018:

- Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla (2016; 0,70)
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin (2016; 8,0 %)
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa (2016; 19,5 %)
- Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta (2016; 81 %)

Aktia Pankki sai yhtiön hallintorakenteen selkeyttämisen päätökseen

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti ja osana Aktia-konsernin hallintorakenteen yksinkertaistamista muuttaa pankin yhtiöjärjestystä niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan. Tehtävä valita pankille hallitus siirtyy näin ollen hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle. Hallituksen jäsenten valinnan ja palkkioiden valmistelusta vastaa viiden suurimman osakkeenomistajan edustajista koostuva nimitystoimikunta. Yhtiökokous vahvisti nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Muutettu yhtiöjärjestys merkittiin kaupparekisteriin 22.9.2017.

Yhteistoimintaneuvottelut

Aktia Pankki Oyj:n ja Aktia Henkivakuutus Oy:n henkilökunnan kanssa 4.9.2017 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut päätettiin 22.9.2017. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen pankissa avautui n. 160 uutta tointa ja n. 260 nykyistä tointa lakkasi.

Aktian uusi peruspankki otettu käyttöön

Aktian uuden peruspankkijärjestelmän täysimittainen käyttöönotto toteutettiin heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Aikaisempien peruspankkijärjestelmien korvaaminen moderneilla ja kustannustehokkailla ratkaisulla, jotka jatkossa mahdollistavat Aktian digitaalisten palvelujen nopean kehittämisen, aloitettiin vuoden 2013 lopulla.

Peruspankkiprojektin kokonaiskustannukset siirtymiskuluineen olivat 65 miljoonaa euroa ja aktivoidut investointikulut 62 miljoonaa euroa. Asteittainen käyttöönotto on kuitenkin nostanut vuoden 2017 juoksevia IT-kuluja. Uuden peruspankkijärjestelmän tuomat kustannussäästöt realisoituvat asteittain loppuvuoden aikana.

Aktia Pankki uudisti johtoryhmää

Johtoryhmässä 2017 voimaan tulleet muutokset esitellään osavuositiedotuksen kohdassa Hallitus ja johtoryhmä.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautui Aktia Pankki Oyj:hin

Aktia Pankki Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj sulautettiin Aktia Pankki Oyj:hin 28.2.2017 aikaisemman tiedotuksen mukaisesti (pörssitiedote 8.10.2015).

Aktian korkovarainhoito jälleen Suomen parhaimmistoa

Aktia Varainhoito on jo vuosien ajan saanut tunnustusta hyvästä varallisuudenhoidostaan. Tänä vuonna Aktia sijoittui kolmanneksi SFR:n vuoden 2017 institutionaalisten sijoittajien keskuudessa tehdyssä asiakastutkimuksessa, ja se palkittiin yhtenä Suomen parhaimmista varainhoitajista.

SFR:n vastaavassa tutkimuksessa viime vuonna Aktia sijoittui toiseksi. Tänä vuonna Aktia on lisäksi saanut arvostetun Lipper-palkinnon parhaimpana pohjoismaisena varainhoitajana kategoriassa "Overall Group Award, Small Company" (Thomson Reuters Lipper Fund Awards 2017) sekä sijoittunut kolmanneksi TNS Sifo Prosperan "External Asset Management Finland 2017"-tutkimuksessa. Aktia on niittänyt mainetta myös Morningstarin vertailuissa Suomen parhaana korkovarainhoitajana.

SFR eli Scandinavian Financial Research on riippumaton suomalainen tutkimusyhtiö, joka on erikoistunut institutionaaliseen varainhoitoon. Analyysit perustuvat sadan suurimman sijoittajan henkilökohtaiseen haastatteluun, ja tutkimus on erittäin tunnettu alalla.

Toiminta 1.1.–30.9.2017

Toimintaympäristö

Keskuspankkien massiivisista tukitoimista huolimatta inflaatio on pysynyt matalana. Siksi paineet korkojen nousuun Euroopassa ovat olleet pieniä. Myöskään Yhdysvalloissa korkojen ei odoteta jatkavan ylöspäin. Euroopan keskuspankin odotetaan nostavan ohjaukorkojaan aikaisintaan vuonna 2019, ja tukitoimet jatkunevat odotettua pidempään. Aikaisemmin nähty pitempien korkojen maltillinen nousu on hidastunut tai pysähtynyt. Poikkeuksellisen alhainen korkotaso pysyy pankkisektorin haasteena vielä vuosia eteenpäin.

Tilastokeskuksen mukaan syyskuun inflaatio oli 0,8 (0,4) prosenttia. Heinäkuussa se oli 0,5 (0,5) ja elokuussa 0,7 (0,4) prosenttia. Mm. savukkeiden, ajoneuvoveron ja sähkön kuluttajahinnat nousivat edellisvuodesta, kun taas asuntolainojen korkojen lasku sekä matkapuhelinten, rahapelien ja käytettyjen autojen laskeneet hinnat hillitsivät hintatason nousua.

Kuluttajien luottamusta talouteen kuvaava indeksi pysyi vahvana, ja se oli syyskuussa 23,7 (14,4). Heinä- ja elokuun luvut olivat vastaavasti 22,8 (15,7) ja 23,5 (13,1). Pitkän ajan keskiarvo oli 12,1. (Tilastokeskus)

Asuntojen hinnat nousivat Tilastokeskuksen mukaan koko maassa 1,0 prosenttia edellisvuoden vastaavasta kaudesta. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 2,6 prosenttia, kun ne muualla Suomessa laskivat 0,4 prosenttia.

Työttömyys oli syyskuussa 8,0 (7,7) prosenttia, joten työttömiä oli noin 214 000 eli 10 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisten määrä oli suunnilleen sama kuin viime vuoden syyskuussa. Työttömyysaste oli kolmannella vuosineljänneksellä 7,7 prosenttia eli 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. (Tilastokeskus)

OMX Helsinki 25 -indeksi nousi noin 7 prosenttia tammi-syyskuussa 2017, kun pohjoismaisen pankkisektorin indeksi vahvistui noin 12 prosenttia. Aktian A-osake laski samana ajanjaksona noin 7 prosenttia.

TUNNUSLUVUT

Muutos edellisvuodesta	2018E*	2017E*	2016
BKt-kasvu, %			
Maailma	3,5	3,5	3,2
Euroalue	2,0	2,0	1,8
Suomi	2,0	2,8	1,9
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	1,3	1,4	0,2
Suomi	1,2	1,0	0,4
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	1,0	0,6	0,5
Työttömyys Suomessa ¹	8,3	8,6	8,8
Korot², %			
EKP:n ohjaukorko	0,00	0,00	0,00
10 vuoden korko, Suomi	0,90	0,70	0,40
Euribor 12 kk	-0,05	-0,17	-0,05
Euribor 3 kk	-0,10	-0,30	-0,30

*Aktian pääekonomistin ennuste 24.10.2017

1) vuosikeskiarvo

2) vuoden lopun tilanne

Luottoluokitus

Standard & Poor's vahvisti 13.6.2017 näkemyksensä Aktia Pankki Oyj:n luottokelpoisuudesta. Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus A2. Näkymät ovat vakaat.

Moody's Investors Service vahvisti 9.1.2017 Aktian pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitukseksi A3, lyhytaikaisen varainhankinnan luokitukseksi P-2 ja taloudellisen vahvuuden luokitukseksi C-. Näkymät ovat positiiviset. Pankin Baseline Credit Assessment (BCA) on baa2.

Moody's Investors Servicen Aktia Pankin pitkäaikaisille kiinteistövakuudellisille joukkovelkakirjalainoille (covered bonds) myöntämä luokitus on Aaa.

	Pitkäaikainen varainhankinta	Lyhytaikainen varainhankinta	Näkymät	Covered bonds
Moody's Investors Service	A3	P-2	pos	Aaa
Standard & Poor's	A-	A-2	vakaa	-

Tulos 7-9/2017

Konsernin liikevoitto oli 8,0 (15,8) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 6,5 (12,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liikevoitto oli 15,7 (16,8) miljoonaa euroa.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

(milj. euro)	7-9/2017	7-9/2016
Osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	0,2	-
Tuotot Visa Europen myynnistä	-	-
Hypoteekkipankin lopettaminen	-	-1,0
Uudelleenjärjestelykulut	-7,8	-
Yhteensä	-7,7	-1,0

Tuotot

Konsernin liiketoiminnan tuotot olivat 50,3 (50,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan tuotot olivat 50,1 (51,9) miljoonaa euroa.

Korkokate heikkeni 10 prosenttia 21,5 (23,9) miljoonaan euroon. Otto- ja antolainauksen korkokate parani 7 prosenttia 16,9 (15,8) miljoonaan euroon. Korkoriskien ja likviditeettisalkun hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta pieneni 7,0 (9,8) miljoonaan euroon.

Palkkiotuottojen netto kasvoi 10 prosenttia 22,0 (20,0) miljoonaan euroon. Suurin kasvu tuli rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saaduista palkkiotuotoista, jotka kasvoivat 25 prosenttia 13,8 (11,1) miljoonaan euroon. Antolainauksen palkkiotuotot olivat 2,5 (2,6) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusnetto parani 11 prosenttia 6,4 (5,8) miljoonaan euroon. Nousu tulee vakuutusteknisen tuloksen kasvusta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulos oli 0,1 (-0,3) miljoonaa euroa, johon sisältyy Suomen Luotto-osuuskunnan 0,2 miljoonan euron osinko. Vertailukauteen sisältyy 1,0 miljoonaa euroa Hypoteekkipankin alasajoon liittyviä kertaluonteisia kuluja.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 (1,5) miljoonaa euroa.

Kulut

Konsernin liiketoiminnan kulut nousivat 20 prosenttia 41,7 (34,6) miljoonaan euroon. Henkilöstökulujen osuus oli 22,1 (16,3) miljoonaa euroa. Henkilöstökuluja rasittivat 6,0 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut. IT-kulut kasvoivat 5 prosenttia 6,7 (6,4) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut olivat 9,8 (9,9) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyi 1,3 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan kulut olivat 34,4 (34,6) miljoonaa euroa.

Kauteen sisältyi uudelleenjärjestelykuluista johtuva 0,5 miljoonan euron aineellisten hyödykkeiden arvonalentuminen.

Tulos 1-9/2017

Konsernin liikevoitto oli 38,9 (52,9) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 31,1 (42,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liikevoitto oli 48,5 (49,0) miljoonaa euroa.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

(milj. euro)	1-9/2017	1-9/2016
Osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	1,3	-
Tuotot Visa Europen myynnistä	-	5,9
Hypoteekkipankin lopettaminen	-	-1,6
Uudelleenjärjestelykulut	-11,0	-0,4
Yhteensä	-9,7	3,8

Tuotot

Konsernin liiketoiminnan tuotot heikkenivät 2 prosenttia 157,6 (160,7) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan tuotot olivat ennallaan, 156,3 (156,4) miljoonaa euroa.

Alhaisina pysyneiden markkinakorkojen ja pankin likviditeettisalkun supistuneiden tuottojen vuoksi korkokate laski 7 prosenttia 67,8 (72,6) miljoonaan euroon. Otto- ja antolainauksen korkokate parani 13 prosenttia 51,8 (45,9) miljoonaan euroon. Korkoriskien ja likviditeettisalkun hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta pieneni 22,6 (26,8) miljoonaan euroon. Muun treasury-toiminnan korkokate oli -6,7 (0,0) miljoonaa euroa.

Palkkiotuottojen netto kasvoi 14 prosenttia 67,7 (59,6) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot kasvoivat 23 prosenttia 39,7 (32,2) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot olivat 15,3 (15,2) miljoonaa euroa. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 13 prosenttia 5,9 (5,3) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto parani 4 prosenttia 19,2 (18,5) miljoonaan euroon. Sijoitusnetto oli edellisvuotta heikompi, kun taas vakuutustekninen tulos parani 1,7 miljoonaa euroa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 1,5 (7,7) miljoonaa euroa, johon sisältyy Suomen Luotto-osuuskunnan 1,3 miljoonan euron osinko. Vertailukauteen sisältyy 5,9 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Visa Europen myymisestä. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,2 (-0,9) miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyy 1,6 miljoonan euron Hypoteekkipankin alasajoon liittyviä kuluja. Rahoitusvarojen ja -velkojen vertailukelpoinen

tulos oli 0,2 (3,4) miljoonaa euroa, johon viime vuonna sisältyi 2,7 miljoonaa euroa likviditeettisalkkuun kirjattuja myyntivoittoja.

Muut liiketoiminnan tuotot olivat 1,1 (2,2) miljoonaa euroa.

Kulut

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 10 prosenttia 118,7 (108,0) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät pois lukien liiketoiminnan kulut olivat 108,3 (107,5) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut nousivat 16 prosenttia 61,1 (52,6) miljoonaan euroon. Nousu tulee 9,0 (0,4) miljoonan euron uudelleenjärjestelykuluista. IT-kulut kasvoivat 11 prosenttia 22,4 (20,2) miljoonaan euroon käyttökustannusten nousun vuoksi. Liiketoiminnan muut kulut olivat 28,6 (28,9) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyy 1,4 (-) miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Kauteen sisältyi aineellisten hyödykkeiden 0,5 miljoonan euron arvonalentuminen, joka johtui kolmannella neljänneksellä toteutuneista uudelleenjärjestelykuluista.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 6,5 (6,3) miljoonaa euroa.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,1 (-0,7) miljoonaa euroa.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 9 515 (9 486) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Aktia Pankin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 935 (1 794) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkkua on rahoitettu repo-kaupoilla yhteensä 100 (146) miljoonan euron arvosta.

Pankkikonsernin likviditeettipuskuri vastasi syyskuun lopussa arviota noin 33 kuukauden ulos menevästä tukkurahoituksen rahavirrasta.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 116 (209) prosenttia.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)*	30.9.2017	31.12.2016	30.9.2016
LCR %	116 %	209 %	196 %

* LCR on laskettu Euroopan komission lokakuussa 2014 julkaiseman asetuksen mukaisesti.

Ottolainaus

Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä oli 4 134 (4 164) miljoonaa euroa, mikä vastasi 3,6 (3,7) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 2 454 (2 477) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 1 673 (1 685) miljoonaa euroa oli Aktia Pankin liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. CB-liikkeeseenlaskujen vakuudeksi oli syyskuun lopussa varattu 2 255 (2 103) miljoonan euron edestä lainoja.

Aktia Pankki laski kauden aikana liikkeeseen uusia debentuurilainoja yhteensä 18 miljoonaa euroa. Uusia debentuurilainoja ei ole laskettu liikkeeseen huhtikuun lopun jälkeen.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli syyskuun lopussa 5 826 (5 717) miljoonaa euroa, kasvua 109 miljoonaa euroa. Aktian oma luottokanta kasvoi 327 miljoonaa euroa (6 %) 5 826 (5 499) miljoonaan euroon. Säästöpankkien ja POP-pankkien välittämä luottokanta oli siirretty välittäjäpankeille toukokuun 2017 loppuun mennessä.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli 4 716 (4 790) miljoonaa euroa eli 80,9 (83,8) prosenttia luottokannasta.

Asuntolainakanta oli 4 494 (4 482) miljoonaa euroa, josta kotitalouksien osuus oli 3 967 (4 077) miljoonaa euroa. Aktian uudet lainat yksityistalouksille kasvoivat 620 (1.1.–30.9.2016; 594) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli syyskuun lopussa 4,2 (4,1) prosenttia.

Aktia-konsernin luottokannasta 10,4 (9,5) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 605 (543) miljoonaa euroa. Asuntoyhteisöjen luotot kasvoivat 36 prosenttia 463 (340) miljoonaan euroon eli 7,9 (5,9) prosenttiin Aktian koko luottokannasta. Yritysluotonannon muu kasvu tulee lähinnä muutamasta suurehkosta kotimaisille yrityksille suunnatusta rahoitusjärjestelystä.

LUOTTOKANTA SEKTOREITTAIN

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	Δ	Osuus,%
Kotitaloudet	4 716	4 790	-74	80,9 %
Yritykset	605	543	62	10,4 %
Asuntoyhteisöt	463	340	123	7,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	38	40	-2	0,7 %
Julkisyhteisöt	4	5	-1	0,1 %
Yhteensä	5 826	5 717	109	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktia-konsernin rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 1 935 (1 794) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 579 (600) miljoonaa euroa, sekä pankkikonsernin kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 11 (9) miljoonaa euroa.

Vakuutusvelka

Henkivakuutusyhtiön vakuutusvelka oli 1 205 (1 162) miljoonaa euroa, josta 784 (719) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Korkotuottoinen vakuutusvelka oli 422 (443) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma oli 594 (613) miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto pienentyi kauden aikana 11 miljoonaa euroa 56 (67) miljoonaan euroon.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka koostuvat luottolimitteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakauksista, kasvoivat 127 miljoonaa euroa 654 (528) miljoonaan euroon.

Hallinnoitavat varat

Konsernin hallinnoitavat varat olivat 12 037 (10 769) miljoonaa euroa.

Asiakasvaroihin sisältyvät Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvien tytäryhtiöiden sekä Aktia Pankin yksityispankkitoiminnan hallinnoimat ja välittämät rahastot sekä hallinnoitava pääoma. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään nettovolyymit: luvuista on eliminoitu useiden yhtiöiden yhdessä hallinnoimat asiakasvarat.

Konsernivaroihin sisältyvät treasury-toiminnon hallinnoima pankkikonsernin likviditeettisalkku ja henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku.

HALLINNOITAVAT VARAT

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	Δ %
Asiakasvarat	9 446	8 063	17 %
Konsernivarat	2 591	2 706	-4 %
Yhteensä	12 037	10 769	12 %

Vakavaraisuus

Aktia Pankki -konsernin (Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) ydinpääoman suhde oli kauden lopussa 17,3 (19,5) prosenttia. Ydinpääoma vähennyserien jälkeen pieneni kauden aikana 7,4 miljoonaa euroa, mikä vaikutti ydinpääoman suhteeseen -0,3 prosenttiyksikköä. Muutos johtuu lähinnä aineettomien hyödykkeiden kasvusta ja käyvän arvon rahaston supistumisesta. Riskipainotetut sitoumukset nousivat yhteensä 207,9 miljoonaa euroa, mikä vähensi ydinpääoman suhdetta 1,8 prosenttiyksikköä. Riskipainotetut sitoumukset kasvoivat kauden aikana yritysluotonannon kasvun seurauksena.

Aktia Pankki -konsernissa sovelletaan sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäis- ja osakevastuiden vakavaraisuusvaadetta laskettaessa. Muihin vastuuryhmiin sovelletaan standardimenetelmää. IRB-menetelmää käytetään yhteensä 54 (56) prosenttiin pankkikonsernin vastuista. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuille jatkuu.

	30.9.2017 IRB	31.12.2016 IRB	30.9.2016 IRB
Vakavaraisuus, %			
Pankkikonserni			
Ydinpääoman suhde	17,3	19,5	19,2
Ensisijaisen pääoman suhde	17,3	19,5	19,2
Omien varojen suhde	22,9	26,3	25,5
Aktia Pankki			
Ydinpääoman suhde	17,1	16,1	15,6
Ensisijaisen pääoman suhde	17,1	16,1	15,6
Omien varojen suhde	22,6	21,7	20,8
Aktia Hypoteekkipankki			
Ydinpääoman suhde	-	193,9	141,5
Ensisijaisen pääoman suhde	-	193,9	141,5
Omien varojen suhde	-	193,9	141,5

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaadetta nostettiin vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaatteen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella. Viimeisimmän

päätöksen (26.9.2017) mukaan pankkien suomalaisille vastuille ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, eikä makrovakaupoliittikkaa kiristetty muillakaan käytössä olevilla välineillä. Euroopan komissio ei vastustanut Finanssivalvonnan aiempaa päätöstä ottaa käyttöön 15 prosentin alaraja asuntolainasalkun keskimääräiselle riskipainolle niille luottolaitoksille, jotka soveltavat sisäisiä malleja (IRBA), joten raja tulee voimaan 1.1.2018 alkaen. Kauden lopussa Aktia Pankki -konsernin keskimääräinen riskipaino kotitalouksien asuntovakuudellisille vastuille oli IRB-menettelmän mukaan 13,6 (13,5) prosenttia, eli asuntolainojen riskipainoraja pienentäisi ydinpäämaa noin 0,5 prosenttiyksiköllä.

Muuttuva lisäpääomavaade lasketaan vastuiden maantieteellisen jakauman mukaan. Muissa maissa viranomaiset ovat asettaneet korkeampia muuttuvia lisäpääomavaatimuksia. Vaade koskee myös tiettyjä pankkikonsernin likviditeettisalkun vastuita. 30.9.2017 Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,05 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta on luottolaitoslain mukaisesti määrittänyt rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, Other Systemically Important Institution) ja asettanut niille lisäpääomavaatimukset. Vaateet tulivat voimaan vuoden 2016 alusta. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta asetti 16.12.2016 Aktialle luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla harkinnanvaraisen konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen. Vaatimus perustuu valvontaviranomaisen arviointiin (nk. SREP). Lisäpääomavaatimus on yhteensä 1,75 prosenttia, ja se kattaa luottoriskiin sisältyvän keskittyneisyysriskin sekä rakenteellisen korkoriskin, koska näille ei aseteta erillisiä lisäpääomavaatimuksia EU:n vakavaraisuusasetuksessa (CRR). Päätöksen mukaan vaatimus tulee täyttää ydinpääomalla. Muutokset tulivat voimaan 30.6.2017. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuuden vähimmäisvaade oli kauden lopussa 12,30 prosenttia ja ydinpääoman suhteen vähimmäistaso 10,30 prosenttia.

Aktia Pankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli vuosineljänneksen lopun luvuista laskettuna 4,6 (4,7) prosenttia.

Vähimmäisomavaraisuusaste ¹	30.9.2017	31.12.2016
Ensisijainen pääoma	382	390
Vastuut yhteensä	8 245	8 206
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,6	4,7

¹ Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu kvartaalin lopun lukujen perusteella

Rahoitusvakausrasto antoi toisella vuosineljänneksellä Aktia Pankille alentamiskelpoisten velkojen minimivaatimusta (ns. MREL-vaade) koskevan päätöksen. Päätöksen mukaan vaatimus on kaksi kertaa vähimmäis lisäpääomavaade ml. luottolaitoslain

edellyttämä yhteenlaskettu lisäpääomavaade, kuitenkin vähintään 8 prosenttia taseen loppusummasta. Vaade tulee voimaan 31.12.2018 alkaen.

Henkivakuutusyhtiössä on 1.1.2016 alkaen noudatettu Solvenssi II -direktiiviä, jonka vakavaraisuuden laskemisen määritelmät poikkeavat aikaisemmasta vakavaraisuusvaatimuksesta, koska vastuuvetka arvostetaan markkina-arvoon. Solvenssi II:n mukaan yhtiö laskee vakavaraisuusvaateen SCR (Solvency Capital Requirement) ja vähimmäisvakavaraisuusvaateen MCR (Minimum Capital Requirement) sekä identifioi Solvenssi II:n puitteissa käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman. Aktia Henkivakuutus käyttää Finanssivalvonnan luvan mukaisesti SCR:n standardikaavaa ja ottaa vakavaraisuuspääoman laskennassa huomioon direktiivin vastuuvetkaa koskevan siirtymäsäännön.

Syyskuun 2017 lopussa SCR oli 79,5 (80,6) miljoonaa euroa, MCR 23,7 (24,4) miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 160,7 (144,7) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli näin ollen 202,1 (179,4) prosenttia. Ilman siirtymäsäännöksiä SCR oli 79,7 (80,8) miljoonaa euroa, MCR 25,8 (26,7) miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 107,4 (87,9) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste ilman siirtymäsäännöksiä oli 134,8 (108,7) prosenttia.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 158,1 (188,6) prosenttia. Konglomeraatin vakavaraisuus supistui kauden aikana harkinnanvaraisen lisäpääomavaateen tultua voimaan. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia.

Segmenttikatsaus

Aktia Pankin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

KONSERNIN LIIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %
Pankkitoiminta	25,1	38,7	-35 %
Varainhoito & Henkivakuutus	20,1	16,1	25 %
Muut	-6,9	-2,7	-159 %
Eliminoinnit	0,6	0,7	-19 %
Yhteensä	38,9	52,9	-26 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 25,1 (38,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 121,7 (124,4) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 67,6 (72,4) miljoonaa euroa. Otto- ja antolainauk-

sen korkokate on noussut oman antolainauksen vahvan kasvun, alhaisempien talletuskorkojen ja jälleerahoituskustannusten laskun ansiosta. Treasuryyn likviditeettisalkun korkotuotot ovat sen sijaan vähentyneet matalien korkojen ja laskeneen tuottotason vuoksi.

Palkkiotuottojen netto kehittyi vahvasti edellisvuoteen verrattuna ja nousi 53,0 (49,1) miljoonaan euroon. Rahastojen vahvan nettomyynnin ansiosta rahastojen ja varainhoidon palkkiotuotot kasvoivat 14,1 (12,0) miljoonaan euroon. Antolainauksen palkkiotuotot nousivat 8,2 (7,7) miljoonaan euroon ja Aktia Kiinteistöväilyksen tuotot 5,9 (5,3) miljoonaan euroon.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot oli 0,2 (1,9) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkun myyntivoitot olivat 0,1 (2,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuotta korkeammat, yhteensä 95,9 (85,1) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 48,1 (40,1) miljoonaa euroa, ja niitä rasittivat 8,0 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut. Tietotekniikkaan liittyvät kulut nousivat 19,4 (17,3) miljoonaan euroon. Nousu johtui uuden peruspankin käyttöönoton viivästymisen vuoksi kohonneista käyttökustannuksista. Liiketoiminnan muut kulut olivat edellisvuoden tasolla, 23,4 (23,3) miljoonaa euroa, käsittäen konttoriverkon uudistamisesta aiheutuneet 1,3 miljoonan euron kulut.

Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,1 (-0,7) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset olivat -0,5 (-) miljoonaa euroa.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4 499 (4 412) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 2 986 (3 032) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 1 513 (1 380) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille kasvoi 4 716 (4 580) miljoonaan euroon. Kaikki säästöpankkien ja POP-pankkien välittämät lainat oli 31.5.2017 siirretty välittäjäpankkeihin. Yritysluottokanta kasvoi 605 (543) miljoonaan euroon. Asunto- ja voittoa tavoittelemattomille yhteisöille suunnattu antolainaus kasvoi 467 (345) miljoonaan euroon. Kasvu johtuu yksittäisistä suurehkoista luottojärjestelyistä.

Kattavia yksilöllisiä sijoituspalveluja ja lainopillista neuvontaa tarjoavan Aktia Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat noin 5 prosenttia 2 198 (2 084) miljoonaan euroon.

Varainhoito & Henkivakuutus

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli 20,1 (16,1) miljoonaa euroa.

Segmentin liiketoiminnan tuotot olivat 14 prosenttia edellisvuotta korkeammat, 39,0 (34,1) miljoonaa euroa. Pääomamarkkinoiden viime aikojen positiivinen kehitys on jatkunut. Yhdysvaltojen pörssi-indekseissä on nähty kaikkien aikojen korkeimpia noteerauksia. Markkinoiden myönteinen kehitys on vaikuttanut myönteisesti kauden tuottoihin ja myyntiin. Aktia-konsernin laaja ja kilpailukykyinen sijoitusratkaisujen ja -tuotteiden valikoima on ollut kysyttyä. Aktia sai mm. Thompson Reutersin parhaan pohjoismaisten osakkeiden rahastonhoitajan palkinnon.

Syyskuun lopussa Aktia Rahastoyhtiön rahastokanta ylsi kaikkien aikojen korkeimmalle tasolle, yli 4,8 miljardiin euroon. Aktia Rahastoyhtiön rahastokannan kasvusta tammi-syyskuussa 71 prosenttia on kauden myynnin ja 29 prosenttia markkinoilla tapahtuneen arvonnousun ansiota. Kauden aikana rahastojen myynti ylsi ennätystasolle, nettomyynti oli yhteensä 594 (104) miljoonaa euroa. Nettomyynnistä 520 miljoonaa euroa tuli kehittyvien markkinoiden korkorahastoista. Myös pohjoismaiset osakerahastot ja vaihtovaihtoehtoiset sijoitukset ovat saaneet hyvän vastaanoton. Merkintöjä tehtiin 54 miljoonan euron edestä. Varainhoidon palkkiotuotot netto olivat 22,7 (18,1) miljoonaa euroa ja henkivakuutusnetto oli 16,3 (16,0) miljoonaa euroa.

Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi vertailukaudesta 12 prosenttia 92,1 (82,3) miljoonaan euroon. Korkosidonnaisten eläkevakuutusten vakuutusmaksut ovat vähentyneet. Sijoitussidonnaisten säästövakuutusten myynti oli edellisvuotta paremmalla tasolla. Sijoitussidonnaiset säästövakuutukset, Aktia Profiilipalvelu ja Allokointipalvelu+, tuovat 65 (56) prosenttia maksutulosta.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 12,5 (13,8) miljoonaan euroon. Sijoitussalkun tuottojen lasku johtuu alhaisemmasta sijoitusten juoksevasta tuotosta ja alhaisemmista nettomyyntivoitoista. Toiminnan sijoitusten tuotto oli markkinaarvoin 1,4 (4,7) prosenttia.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 5 prosenttia 19,0 (18,0) miljoonaan euroon. Kauteen sisältyi 1,1 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Henkilöstökulut olivat 9,8 (8,5) miljoonaa euroa. Henkivakuutuksen liikekustannussuhde parani 81,0 (82,7) prosenttiin.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin hallinnoimien asiakasvarojen arvo oli 7 797 (6 523) miljoonaa euroa.

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	Δ %
Aktia Rahastoyhtiö	5 040	4 238	19 %
Aktia Varainhoito	8 040	6 796	18 %
Aktia Henkivakuutus	784	723	8 %
Eliminoinnit	-6 067	-5 233	16 %
Yhteensä	7 797	6 523	20 %

Henkivakuutuksen vakuutusvelka oli 1 205 (1 162) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen osuus oli 784 (719) miljoonaa euroa ja korkotuottoinen osuus 422 (443) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vakuutusvelka oli edelleen korkea, 65 (62) prosenttia koko vakuutusvelasta. Korkotuottoisen vakuutusvelan keskimääräinen diskonttokorko on 3,5 prosenttia. Vakuutusvelkaan sisältyy 16,0 (16,0) miljoonan euron korkovaraus, jolla on varmistettu tulevan korkovaateen täyttyminen.

Muut

Muut-segmenttiin kuuluvat tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot.

Segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli -6,9 (-2,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 2,4 (7,7) miljoonaa euroa. Kauden aikana Aktia sai Suomen Luotto-osuuskunnan 1,3 miljoonan euron osingon. Vertailukaudella toteutunut Visa European myynti Visa Inc. -yhtiölle toi 5,9 miljoonan euron kertaluonteiset tuotot.

PANKKIKONSERNIN SIOJITUSTEN MAANTIETEELLINEN JAKAUMA SIOJITUSLUOKITTAIN

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds ¹ (CB)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Osakkeet		Yhteensä	
	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016
Suomi	240	185	33	45	91	85	39	-	-	-	403	316
Norja	-	-	258	217	-	-	-	-	-	-	258	217
Ruotsi	-	-	141	61	118	88	-	-	-	-	259	149
Ranska	66	66	106	108	32	32	-	-	-	-	203	206
Iso-Britannia	-	-	117	173	-	18	-	-	-	-	117	191
Alankomaat	-	25	68	164	49	60	-	-	-	-	117	249
Kanada	-	-	89	24	-	-	-	-	-	-	89	24
Tanska	-	-	83	84	-	-	-	-	-	-	83	84
Saksa	48	49	-	-	-	-	-	-	-	-	48	49
Itävalta	25	26	12	-	-	-	-	-	-	-	38	26
Ylikansalliset	181	214	-	-	-	-	-	-	-	-	181	214
Muut	54	54	84	16	-	-	-	-	-	-	138	71
Yhteensä	615	619	992	892	289	284	39	-	-	-	1 935	1 794

¹ kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

HENKIVAKUUTUSYHTIÖN SIOJITUSTEN MAANTIETEELLINEN JAKAUMA SIOJITUSLUOKITTAIN

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds ¹ (CB)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016	9/2017	2016
Suomi	28	31	-	6	40	38	84	65	73	84	2	2	-	-	228	227
Ranska	38	39	81	83	1	1	8	10	-	-	-	-	-	-	128	133
Alankomaat	10	10	29	30	13	13	2	2	-	-	-	-	-	-	54	55
Iso-Britannia	-	-	35	35	-	3	1	1	-	-	0	0	-	-	36	40
Itävalta	22	23	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	30
Tanska	-	-	19	19	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
Ruotsi	-	-	6	-	7	13	2	2	-	-	0	0	-	-	15	15
Saksa	10	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	16
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Muut	25	21	-	-	-	5	28	33	-	-	-	-	-	-	53	59
Yhteensä	141	148	175	179	63	74	125	113	73	84	2	3	-	-	579	600

¹ kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Liiketoiminnan kulut olivat 9,4 (10,4) miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut olivat 3,3 (4,0) miljoonaa euroa. Muille segmenteille suoritettujen kustannusten allokoinnin jälkeen segmentin IT-kulut olivat 1,4 (1,5) miljoonaa euroa. Peruspankkijärjestelmän vaihdon vuoksi tehdystä varauksesta purettiin kauden aikana 1,4 (0,9) miljoonaa euroa. Varaus on purettu kokonaan. Liiketoiminnan muihin kuluihin, jotka olivat 3,5 (3,5) miljoonaa euroa, sisältyy Aktian 0,5 miljoonan euron lahjoitus toiminta-alueensa yliopistoille ja korkeakouluille.

Konsernin riskipositiot

Pääoman- ja riskienhallinnan määritelmät ja yleiset periaatteet ovat luettavissa Aktia Pankki Oyj:n vuoden 2016 vuosikertomuksen liitteestä K2, s. 72–85, tai Aktia Pankki Oyj:n Capital and Risk Management Report -raportista (englanniksi) konsernin verkkosivuilla www.aktia.com.

Pankkitoiminnan luotonantoon liittyvät riskit

Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perintäsaatavat, vähenivät 39 (46) miljoonaan euroon eli 0,66 (0,79) prosenttiin luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät myös taseen ulkopuoliset takaussitoumukset.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,55 (0,67) prosenttia koko luottokannasta ja 0,68 (0,80) prosenttia kotitalouksien luottokannasta.

Luotot, joiden maksut olivat 3–30 päivää viivästyneitä, vähentyivät 55 (57) miljoonaan euroon eli 0,94 (1,00) prosenttiin luottokannasta. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä olivat 27 (28) miljoonaan euroon eli 0,45 (0,49) prosenttiin luottokannasta.

HOITAMATTOMAT LUOTOT VIVÄSTYKSEN PITUUDEN (VRK) MUKAAN

(milj. euroa) Vrk	30.9.2017		31.12.2016	
		% kannasta		% kannasta
3 - 30 kotitaloudet	55	0,94	57	1,00
	51	0,86	52	0,91
31 - 89 kotitaloudet	27	0,45	28	0,49
	23	0,40	23	0,41
90- kotitaloudet	39	0,66	46	0,79
	32	0,55	38	0,67

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat kauden aikana yhteensä -0,1 (-0,7) miljoonaa euroa. Arvonalentu-

misista -2,9 (-1,0) miljoonaa euroa liittyi kotitalouksien luottoihin ja 2,7 (0,3) miljoonaa euroa yritysluottoihin.

Yhteensä luottojen arvonalentumiset olivat 0,00 (0,01) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen arvonalentumisten osuus yritysluotonannosta oli -0,45 (-0,06) prosenttia.

Rahoitusvarojen riskijakauma

Pankkikonserni ylläpitää likviditeettisalkkua puskurina sellaisten tilanteiden varalta, joissa varainhankintaa markkinoilta ei jostain syystä voida toteuttaa normaalien ehtojen mukaisesti. Salkun kiinteäkorkoisia sijoituksia käytetään myös vähentämään rakenteellista korkoriskiä.

Henkivakuutustoiminnassa sijoitussalkku on vakuutusteknisen velan katteena, ja se arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon.

Korkosijoitusten myötä konserni altistuu vastapuoliriskeille. Suorat korkosijoitukset saavat kansainvälisten luottoluokituslaitosten, kuten Standard & Poor's, Fitch tai Moody's, luottoluokituksen. Luottoluokitukseen vaikuttavat lähinnä vastapuolen kotimaa ja taloudellinen asema, mutta myös instrumenttilajit ja niiden etuoikeus.

Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Likviditeettisalkun sijoitukset ja muut korolliset sijoitukset kasvoivat kauden aikana 141 miljoonaa euroa 1 935 (1 794) miljoonaan euroon.

PANKKIKONSERNIN LIKVIDITEETTISALKUN JA MUIDEN KOROLLISTEN SIOITUSTEN LUOTTOLUOKITUKSEN JAKAUMA

	30.9.2017	31.12.2016
(milj. euroa)	1 935	1 794
Aaa	53,4 %	53,3 %
Aa1 - Aa3	25,6 %	29,6 %
A1 - A3	4,7 %	4,8 %
Baa1 - Baa3	2,4 %	3,0 %
Ba1 - Ba3	0,0 %	0,0 %
B1 - B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	11,1 %	9,3 %
Ei luottoluokitusta	2,8 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Kauden lopussa joukkovelkakirjalainoja, jotka eivät täyttäneet keskuspankkirahoituksen kriteerejä, oli yhteensä 43 miljoonan euron edestä. Kaksi kotimaisen luottolaitoksen joukkovelkakirjalainaa ei täyttänyt keskuspankkirahoituksen kriteereitä, koska emissioilla ei ole luottoluokitusta. Muut joukkovelkakirjalainat eivät täyttäneet keskuspankkirahoituksen kriteerejä, koska niiden kotimaa ei kuulu nk. ETA- tai G7-maihin.

Pankkikonsernin sijoitukset nk. GIIPS-maihin olivat 30.9.2017 yhteensä 22 (23) miljoonaa euroa. Kaikki GIIPS-maihin tehdyt sijoitukset arvostetaan juoksevasti vallitsevaan markkina-arvoon.

Pankkitoiminnan muut markkinariskit

Pankkitoiminnassa ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä tehdä kiinteistösijoituksia tuottotarkoituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja toimintaan liittyvät osakesijoitukset 11,4 (9,2) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun markkina-arvo oli yhteensä 579 (600) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön suorat kiinteistösijoitukset olivat 49 (58) miljoonaa euroa. Pääkaupunkiseudulla ja muissa Etelä-Suomen kasvukeskuksissa sijaitsevat kiinteistöt on pääasiassa vuokrattu pitkin vuokrasopimuksin.

Henkivakuutusyhtiön suorat korkosijoitukset GIIPS-maihin olivat 0 (0) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön suorien korkosijoitusten luottoluokitusten jakauma (pl. korkorahastot, kiinteistö-, osake- ja vaihteoiset sijoitukset)

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016
	392	431
Aaa	49,8 %	47,6 %
Aa1 - Aa3	30,8 %	29,8 %
A1 - A3	4,3 %	6,9 %
Baa1 - Baa3	4,1 %	5,0 %
Ba1 - Ba3	0,0 %	0,0 %
B1 - B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	1,5 %	1,4 %
Ei luottoluokitusta	9,5 %	9,3 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa, mikä johtui korko- ja kiinteistörahojen sekä pienempien pääomasijoitusten arvon pysyvistä laskusta.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutusyhtiön toiminta	-	-0,1
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutusyhtiön toiminta	-1,0	-0,5
Yhteensä	-1,0	-0,6

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvomuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 56,2 (67,3) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista, jo puretuista korkojohdannaissojauksista, oli -0,1 (-0,1) miljoonaa euroa.

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	2,0	1,3	0,7
Henkivakuutusyhtiön toiminta	4,6	4,2	0,3
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	9,4	14,5	-5,2
Henkivakuutusyhtiön toiminta	40,3	47,3	-7,0
Rahavirran suojaus	-0,1	-0,1	0,1
Käyvän arvon rahasto yhteensä	56,2	67,3	-11,1

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkku koostuu pääasiassa aikaisempina vuosina uudelleenluokitelluista korkosijoituksista. Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Kauden aikana salkkuun tehtiin uusia hankintoja 148 miljoonan euron edestä, ja kauden aikana yhteensä 186 miljoonan euron arvopaperit erääntyivät. 30.9.2017 salkun arvo oli 404 (445) miljoonaa euroa.

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkoriskin suojaamiseksi, tehdyt

korkojohdannaissopimukset (soveltamalla EU:n ”carve out” -suojaslaskentamallia). Kun suojauslaskennassa on sovellettu käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Purettujen korkojohdannaisten positiivinen tulosvaikutus näkyi korkokatteessa vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2017 positiivinen vaikutus korkokatteeseen on noin 14 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva noin 13 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus tuloutetaan vuosina 2018–2019.

Pankki jatkaa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä korkotilanteen kannalta perustelluksi.

Operatiiviset riskit

Kauden aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Lähipiiri

Lähipiiri käsittää määrävässä asemassa olevat osakkeenomistajat ja johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt ja näiden perheenjäsenet sekä yritykset, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies sekä muut johtoryhmän jäsenet.

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 päätti muuttaa pankin yhtiöjärjestystä niin, että hallintoneuvosto lakautetaan. Ennen 21.9.2017 Aktia-konsernin avainhenkilöihin kuuluivat myös hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut muita olennaisia muutoksia kauden aikana.

Lähipiiritietoja kuvataan tarkemmin vuoden 2016 tilinpäätöksen liitetiedoissa K44 ja M46.

Muita tapahtumia kauden aikana

Aktia Pankki Oyj:n ja Aktia Henkivakuutus Oy:n henkilökunnan kanssa 4.9.2017 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut päätettiin 25.9.2017. Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen pankissa avautui n. 160 uutta tointa ja n. 260 nykyistä tointa lakkasi.

Aktia uudistaa toimintamallinsa. Aktia palvelee jatkossa asiakkaitaan 32 asiakaspalveluyksikössä, joista 10 on osaamiskeskusta (Karjaa, Espoo Tapiola, Helsinki Kolme Seppää, Vantaa Tikkurila, Porvoo, Turku, Tampere, Pietarsaari, Vaasa Torikonttori ja Oulu). Alueellisten osaamiskeskusten tarkoituksena on keskittyä vaatimaan asiakasneuvontaan ja proaktiiviseen myyntityöhön. Osaamiskeskukset tukevat alueen muita konttoreita.

Aktian konttoriverkostossa 10 konttoria yhdistetään lähellä sijaitsevaan konttoriin. Lähellä sijaitsevaan konttoriin yhdistettävät konttorit ovat Espoon Keskus, Espoonlahti, Tenhola, Bromarf, Itäkeskus, Kannelmäki, Kerava, Sulva, Oravainen ja Uusikaarlepyy. Konttoriverkoston muutokset toteutetaan vaiheittain, ja näiden konttoreiden toiminta päättyy vuoden 2017 aikana.

Evry teki 29.3.2017 aiesopimuksen ja aloitti neuvottelut Oy Samlink Ab:n ostamisesta. Osana neuvotteluja Samlinkin noin 50 asiakaspankkia päättää uuden, Evryn toimittaman peruspankkijärjestelmän käyttöön ottamisesta. Aktia omistaa noin 23 prosenttia Samlinkin osakkeista, joiden kirjanpitoarvo Aktian taseessa on nolla (0) miljoonaa euroa. Aktia ei osallistu aktiivisesti Evryn ja Samlinkin neuvotteluihin. Mahdollisesti toteutuvan liiketoimen vaikutusta Aktian tulokseen ja taloudelliseen asemaan on tällä hetkellä mahdotonta arvioida luotettavasti.

Aktia Pankki lahjoitti 500 000 euroa toimialueensa yliopistoille ja korkeakouluille. Aktian lahjoitukset suunnataan kauppatieteiden, oikeustieteen sekä tekniikan alan koulutukseen ja tutkimukseen. Aktia haluaa lahjoituksen avulla myötävaikuttaa kansainvälisesti kilpailukykyisen ja korkealaatuisen koulutuksen ja tutkimuksen jatkumiseen Suomessa. Lahjoituksen saivat Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto, Svenska Handelshögskolan, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan yliopisto ja Åbo Akademi.

Tapahtumia kauden päättymisen jälkeen

Kauppatieteiden maisteri Anu Tuomolin (41) valittiin 26.10.2017 Aktia Pankki Oyj:n uudeksi HR-johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Anu Tuomolin on viimeksi toiminut HR-johtajana Accenture Finlandissa, jossa hän vastasi myös pohjoismaisista HR Business Partnereista. Anu Tuomolin aloittaa Aktiassa viimeistään 2.1.2018.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus on tehnyt päätöksen käyttää varsinaisen yhtiökokouksen 5.4.2017 antamaa valtuutusta hankkia yhtiön omia osakkeita käytettäväksi yhtiön osakepalkkio-ohjelmaan ja/tai yhtiön hallintoelinten jäsenten palkkioiden maksuun. Omien osakkeiden hankinta alkaa aikaisintaan 9.11.2017, kun kolmannen neljänneksen osavuosikatsaus on julkaistu, ja päättyy viimeistään vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen. Hankinnan aloittaminen edellyttää, että Finanssivalvonnalta on saatu lupa hankkia omia osakkeita.

Valtuutuksen perusteella hallitus on päättänyt hankkia yhteensä korkeintaan 185 000 A-sarjan osaketta, mikä vastaa noin 0,4:ää prosenttia tällä hetkellä liikkeeseen lasketuista A-sarjan osakkeista, yhteensä enintään 2 miljoonaa euroa. Osakkeet voidaan ostaa yhdellä tai useammalla kerralla yhtiön vapaalla omalla pääomalla (voittovarot) ja poiketen osakkaiden etuoikeudesta yhtiön omiin osakkeisiin julkisessa kaupassa Nasdaq Helsinki Oy:ssä hankin-

tahetkellä vallitsevaan markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Henkilöstö

Syyskuun 2017 lopussa Aktia-konsernin kokopäiväresurssien määrä oli 894 (31.12.2016; 903). Kauden aikana kokopäiväresurssien lukumäärä keskimäärin oli 919 (1.1.–31.12.2016; 925).

Avainhenkilöiden kannusteohjelmat

Aktia-konsernin avainhenkilöille on tarjottu Aktia Pankki Oyj:n hallituksen päätöksellä mahdollisuutta osallistua osakeperusteisiin Osakepalkkio- ja Osakeomistusohjelmiin. Ohjelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin strategiaa, sovittaa yhteen omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet, kasvattaa yhtiön arvoa sekä sitouttaa avainhenkilöitä yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyisiä, Aktia Pankki Oyj:n osakkeiden omistamiseen perustuvia kannusteita.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti 15.2.2017 kahdesta uudesta osakeperusteisesta kannusteohjelmasta Aktia-konsernin avainhenkilöille, Osakeperusteisesta kannusteohjelmasta 2017–2018 ja Osakeomistusohjelmasta 2017.

Osakepalkkio-ohjelma 2017-2018

Hallitus päätti 24.8.2017 muuttaa Osakepalkkio-ohjelman 2017–2018 ansaintajaksoa niin, että se päättyy 31.3.2018, jolloin huomioidaan meneillään oleva strategiatyö ja muutos tavoitteena kannattavuuden parantaminen, fokusoitu kasvu ja pääomankäytön tehostaminen.

Osakepalkkio-ohjelma, joka käsittää 120 000 Aktian A-osaketta, on suunnattu konsernin uudelle johtoryhmälle, ja se koskee 10:tä henkilöä.

Mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä noin kolmen vuoden aikana. Palkkiota ei pääsääntöisesti makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuhetkellä ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin. Palkkiona maksettavia osakkeita ei saa luovuttaa yhden vuoden mittaisen odotusajan aikana. Odotusajan jälkeen puolet palkkiona maksetuista osakkeista on omistettava, kunnes henkilön omistuksessa on Aktian A-osakkeita hänen kiinteää vuosipalkkaansa vastaava määrä.

Osakeomistusohjelma 2017

Lisäksi hallitus päätti, että toimitusjohtajalle sekä kolmelle johtoryhmän jäsenelle tarjotaan Osakeomistusohjelma 2017. Ohjelman puitteissa henkilö voi saada lisäosakkeita omin varoin hankkimiaan Aktian A-osakkeita vastaan. Ohjelma käsittää yhteensä enintään 40 000 Aktian A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa. Lisäosakkeet maksetaan kolmessa erässä vuosina 2018, 2019 ja 2020. Lisäosakkeiden saaminen edellyttää myös, että osallistujan työ- tai toimisuhte on voimassa palkkion maksuhetkellä.

Palkkioiden maksamisessa noudatetaan voimassa olevia viranomaismääräyksiä ja -ohjeita.

Kannusteohjelmat esitellään tarkemmin osoitteessa www.aktia.com > Johto ja hallinto > Palkitseminen.

Hallitus ja johtoryhmä

Ylimääräinen yhtiökokous 21.9.2017 vahvisti päätöksen pidentää istuvan hallituksen toimikautta kuluvan kalenterivuoden lopusta vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka valitsee hallituksen jäsenet.

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.12.2017–9.4.2018:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
 Varapuheenjohtaja Lasse Svens, kauppatieteiden maisteri
 Christina Dahlblom, kauppatieteiden tohtori
 Stefan Damlin, kauppatieteiden maisteri
 Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
 Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
 Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
 Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Johtoryhmän uusiksi jäseniksi on nimetty 5.5.2017 seuraavat henkilöt seuraavin vastuualuein:

- Merja Sergelius (52), varatoimitusjohtaja; henkilöasiakkaat sekä pienet ja keskisuuret yritykset
- Carola Nilsson (49), KTM, varatoimitusjohtaja; private banking
- Irma Gillberg-Hjelt (55), OTK, johtaja; yritysasiakkaat
- Sam Olin (43), KTK, johtaja; premium-asiakkaat
- Outi Henriksson (47), KTM, talous- ja rahoitusjohtaja; talous, treasury ja sijoittajasuhteet
- Minna Miettinen (48), ylioppilasmerkonomi, johtaja; digitalisaatio ja markkinointi

Johtoryhmän jäseninä jatkavat seuraavat henkilöt uusin vastuualuein:

- Juha Hammarén (56), varatuomari, varatoimitusjohtaja; operatiivinen toiminta
- Anssi Rantala (45), VTT, varatoimitusjohtaja; Aktia Varainhoito, Aktia Rahastoyhtiö ja Aktia Henkivakuutus

HR:stä, lakiasioista ja viestinnästä vastaava johtaja Mia Bengts erosi 10.8.2017 Aktian johtoryhmästä ja keskittyy jatkossa Aktian konsernijuristin tehtäviin pääasiallisina vastuualueinaan governance sekä yhtiö- ja arvopaperimarkkinaoikeudelliset asiat. HR:ää ja Viestintää koskevat johtamisvastuut jaetaan johtoryhmässä uudelleen HR:n osalta, kunnes uusi HR-johtaja on aloittanut tehtävässään.

Uudeksi CIO:ksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 7.7.2017 KTM Juha Volotinen (42) vastuualueenaan Aktian IT ja tietoaarkkitehtuuri.

Uuden peruspankin käyttöönoton jälkeen johtaja, KTM Magnus Weurlander siirtyi uusiin tehtäviin Aktiassa ja erosi samalla Aktian johtoryhmästä.

Johtoryhmään kuuluu lisäksi henkilöstön edustaja.

Johtoryhmän jäsenet, varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa ja talousjohtaja Fredrik Westerholm, jättivät tehtävänsä 5.5.2017. Varatoimitusjohtaja Carl Pettersson jätti tehtävänsä 25.4.2017 Aktian palveluksesta siirtyäkseen Veritas Eläkevakuutuskeskuksen johtajaksi.

DI, KTM Martin Backman tuli Aktia Pankki Oyj:n toimitusjohtajaksi 6.3.2017. Varatoimitusjohtaja Juha Hammarén on nimitetty toimitusjohtajan varamieheksi.

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräisen yhtiökokouksen 21.9.2017 päätökset

Aktia Pankki Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti ja osana Aktia-konsernin hallintorakenteen yksinkertaistamista muuttaa pankin yhtiöjärjestyksestä niin, että hallintoneuvosto lakkautetaan. Pankin hallituksen valinta-tehtävä siirtyy näin ollen hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle. Hallituksen jäsenten valinnan ja palkkioiden valmistelusta vastaa viidestä suurimmasta osakkeenomistajasta koostuva nimitystoimikunta. Yhtiökokous vahvisti nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Muutetun yhtiöjärjestyksen merkitseminen kaupparekisteriin 22.9.2017 lakkautti hallintoneuvoston.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston aiemmin tekemän päätöksen pidentää istuvan hallituksen toimikautta kuluvan kalenterivuoden lopusta vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen, jotta päästään rytmiin, jossa varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ja hallituksen toimikausi on varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Aktia Pankki Oyj:n hallitukseen kuuluvat tällä hetkellä Dag Wallgren, puheenjohtaja, Lasse Svens, varapuheenjohtaja, Christina Dahlblom, Stefan Damlin, Sten Eklundh, Kjell Hedman, Catharina von Stackelberg-Hammarén ja Arja Talma.

Yhtiökokous vahvisti edelleen hallintoneuvoston tekemän päätöksen, että hallituksen jäsenten palkkiot kuluvan kalenterivuoden lopusta varsinaiseen yhtiökokoukseen 2018 määräytyvät kalenterivuodeksi 2017 vahvistettujen hallituspalkkioiden mukaan seuraavasti:

- Hallituksen puheenjohtaja 61 200 euroa/vuosi
- Varapuheenjohtaja 34 650 euroa/vuosi
- Hallituksen jäsen 27 140 euroa/vuosi

Siitä vuosipalkkion osasta, joka maksetaan kalenterivuoden (2018) alusta varsinaiseen yhtiökokoukseen 2018, 40 prosenttia maksetaan Aktian A-osakkeina. Kokouspalkkio on hallituksen jäsenelle 500 euroa kokouksesta, jossa hän on ollut läsnä, ja valio-kunnan puheenjohtajalle 1 000 euroa kokouksesta, jossa hän on toiminut puheenjohtajana.

Edellä mainitut ehdotukset on julkaistu kokonaisuudessaan yhtiökokouskutsutekstissä osoitteessa www.aktia.com kohdassa Tietoa Aktiasta > Johto ja hallinto > Yhtiökokous > Ylimääräinen yhtiökokous.

Kaikki ehdotukset ja Aktia Pankki Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 5.4.2017 päätökset on julkaistu kokonaisuudessaan osoitteessa www.aktia.com kohdassa Tietoa Aktiasta > Johto ja hallinto > Yhtiökokous > Yhtiökokous 2017.

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Aktia Pankki Oyj:n 22.9.2017 rekisteröidyn yhtiöjärjestyksen mukaan vuosittain valittavan nimitystoimikunnan tulee valmistella hallituksen jäseniä ja näiden palkkioita koskevat esitykset varsinaista yhtiökokousta varten. Nimitystoimikunta koostuu osakkeiden lukumäärän mukaan laskettuna viiden suurimman osakkeenomistajan edustajista. Nimitystoimikunnan työhön osallistuu myös hallituksen puheenjohtaja.

Nimitystoimikunnan kokoonpano 30.8.2018 saakka:

- kanslianeuvos Håkan Mattlin, Stiftelsen Tre Smeder -säätiön nimeämänä
- toimitusjohtaja Carl Pettersson, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen nimeämänä
- kauppaneuvos Magnus Bargum, Svenska litteratursällskapet nimeämänä
- hallituksen puheenjohtaja Lars Hammarén, Oy Hammarén & Co Ab:n nimeämänä
- kauppaneuvos Peter Boström, Åbo Akademin säätiön nimeämänä sekä
- Aktia Pankki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Dag Wallgren.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin Håkan Mattlin.

Nimitystoimikunta antaa tammikuun 2018 loppuun mennessä ehdotuksensa hallituksen jäsenistä ja näiden palkkioista käsiteltäväksi vuoden 2018 varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Nimitystoimikunta työskentelee yhtiökokouksen vahvistaman työjärjestyksen mukaisesti. Työjärjestys on julkaistu osoitteessa www.aktia.com kohdassa Johto ja hallinto.

Osakepääoma ja omistajat

Aktia Pankki Oyj:n osakepääoma on 163 miljoonaa euroa, ja se jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen, yhteensä 66 578 811 osaketta. Syyskuun 2017 lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 42 236. Ulkomaisessa omistuksessa oli 0,1 (2,6) prosenttia osakkeista. Rekisteröimättömiä osakkeita oli 767 202 kappaletta.

Syyskuun 2017 lopussa konsernin omien osakkeiden omistus oli 52 440 (37 354) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Osakkeet

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

Syyskuun 2017 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 651 (700) miljoonaa euroa, mikä on 7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. A-osakkeen päätöskurssi 30.9.2017 oli 9,27 (9,04) euroa ja R-osakkeen 10,97 (13,99) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 10,95 (10,26) euroa ja alimmillaan 8,76 (7,70) euroa. R-osakkeen korkein noteraus oli 15,60 (16,00) euroa ja alin 10,97 (9,59) euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2017 nousi edellisvuodesta, ja se oli 390 544 (188 556) euroa tai 41 166 (20 734) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 249 (110) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli edelleen pientä, 7 505 (5 412) euroa eli 591 (224) osaketta. Keskimäärin tehtiin vajaat 3 (2) kauppaa päivässä.

Näkymät ja riskit

Vuoden näkymät 2017 (tarkennetut)

Alhaisena jatkuva korkotilanne vaikuttaa negatiivisesti Aktian likviditeettisalkun tuottoon, minkä vuoksi korkokatteesta tulee vuotta 2016 heikompi. Luottojen arvonalentumisten odotetaan pysyvän matalalla tasolla vuonna 2017.

Vuoden 2017 liikevoiton arvioidaan jäävän 9–12 miljoonaa euroa (aiemmin: 10–15 miljoonaa euroa) vuoden 2016 tulos-ta heikommaksi, kun rakennemuutos rasittaa vuoden 2017 liikevoittoa, eikä suuria kertaluonteisia tuottoja ole odotettavissa. Vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla (aiemmin: samalla tasolla) kuin vuoden 2016 vertailukelpoinen liikevoitto.

Riskit

Aktian tulokseen vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimmät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja kiinteistönvälityspalvelujen kysyntään.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotasot, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleenrahoitukselle. Muiden pankkien tavoin Aktia tarvitsee kotitalouksien talletuksia kattaakseen osan likviditeettitarpeestaan.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikriisin jälkeisinä vuosina pankki- ja vakuutustoiminnan sääntelyä on lisätty voimakkaasti, mikä on tiukentanut pankkiin kohdistuvia pääoma- ja likviditeettivaateita. Uusi sääntely on myös kiristänyt kilpailua talletuksista, kasvattanut pitkäaikaisen rahoituksen vaatimuksia ja nostanut kiinteitä kustannuksia.

Taloudelliset tavoitteet vuoteen 2022

Hallituksen lokakuussa 2017 vahvistamat taloudelliset tavoitteet ovat:

- Vertailukelpoisen liikevoiton kasvattaminen noin 80 miljoonaan euroon
- Vertailukelpoisen kulu/tuotto-suhteen parantaminen 0,61:een
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen 9,7 prosenttiin
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen 1,5–3 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella

Tunnusluvut

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	3Q2017	2Q2017	1Q2017	4Q2016	3Q2016
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,47	0,64	-27 %	0,10	0,17	0,20	0,10	0,19
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,30	0,73	-59 %	0,08	0,10	0,12	-0,11	0,19
Oma pääoma / osake (NAV), euroa * ¹	8,92	9,35	-5 %	8,92	8,84	9,34	9,24	9,35
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (pl. omat osakkeet), milj.kpl ²	66,5	66,5	0 %	66,5	66,5	66,5	66,5	66,5
Osakkeiden määrä kauden lopussa (pl. omat osakkeet), milj. kpl ¹	66,5	66,5	0 %	66,5	66,5	66,5	66,4	66,5
Oman pääoman tuotto (ROE), % *	6,9	9,2	-25 %	4,4	7,4	8,7	4,2	8,4
Koko pääoman tuotto (ROA), % *	0,44	0,59	-25 %	0,27	0,46	0,56	0,27	0,53
Kulu/tuotto-suhde *	0,75	0,67	12 %	0,83	0,73	0,70	0,80	0,68
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), % ¹	17,3	19,2	-10 %	17,3	18,0	18,2	19,5	19,2
Ensisijaisten omien varojen suhde (pankkikonserni), % ¹	17,3	19,2	-10 %	17,3	18,0	18,2	19,5	19,2
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), % ¹	22,9	25,5	-10 %	22,9	24,3	24,8	26,3	25,5
Rsikipainotetut sitoumukset (pankkikonserni) ¹	2 205,6	2 114,1	4 %	2 205,6	2 122,9	2 099,7	1 997,7	2 114,1
Vakavaraisuusaste (rahoitus- ja vakuutusryhmittymä), % ¹	158,1	181,3	-13 %	158,1	160,4	180,5	188,6	181,3
Omavaraisuusaste, % * ¹	6,2	6,4	-2 %	6,2	6,2	6,4	6,3	6,4
Konsernivarat * ¹	2 590,6	2 667,9	-3 %	2 590,6	2 679,1	2 985,8	2 706,0	2 667,9
Asiakasvarat * ¹	9 446,0	7 728,3	22 %	9 446,0	8 926,1	8 710,1	8 063,4	7 728,3
Ottolainaus yleisölle ¹	4 133,8	4 254,0	-3 %	4 133,8	4 185,9	4 113,1	4 164,3	4 254,0
Antolainaus yleisölle ¹	5 826,0	5 797,7	0 %	5 826,0	5 746,1	5 703,2	5 717,4	5 797,7
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta *	92,6	82,8	12 %	26,1	33,3	33,3	29,9	24,6
Liikekustannussuhde - % (henkivakuutusyhtiö) * ²	81,0	82,7	-2 %	81,0	78,9	77,7	81,9	82,7
Vakavaraisuusaste (henkivakuutusyhtiö), %	202,1	165,3	22 %	202,1	193,5	185,7	179,4	165,3
Oma varallisuus (henkivakuutusyhtiö)	160,7	134,1	20 %	160,7	155,0	149,7	144,7	134,1
Sijoitukset käyvin arvoihin * ¹	1 327,8	1 295,4	3 %	1 327,8	1 315,6	1 310,4	1 293,5	1 295,4
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset ¹	421,7	450,4	-6 %	421,7	428,3	434,5	443,0	450,4
Vakuutusvelka, ajoitussidonnaiset vakuutukset ¹	783,7	702,2	12 %	783,7	764,7	749,6	719,4	702,2
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	919	929	-1,5	925	924	916	911	942
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa ¹	894	915	-2 %	894	948	919	903	915
Vaihtoehtoiset tunnusluvut ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:								
Vertailukelpoinen kulu/tuotto-suhde *	0,69	0,69	-1 %	0,69	0,69	0,70	0,80	0,67
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos (EPS), euroa *	0,58	0,60	-2 %	0,19	0,20	0,20	0,10	0,21
Vertailukelpoinen osakekohtainen oman pääoman tuotto, (ROE) *	8,6	8,6	0 %	8,5	8,7	8,5	4,2	8,9

* Aktia on määritellyt konsernin taloudellisissa raporteissa käytettävät vaihtoehtoiset tunnusluvut Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) asettamien vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien suuntaviivojen mukaan. Vaihtoehtoiset tunnusluvut (Alternative Performance Measures, APM) ovat tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-säännöksissä, vakavaraisuussäännöksissä (CRD/CRR) tai Solvenssi II-säännöksissä (SII). Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei näin ollen pidä nähdä IFRS:n mukaisia tunnuslukuja korvaavina lukuina. Vaihtoehtoiset tunnusluvut helpottavat kausien vertailua ja tuovat tulosraporttien käyttäjille lisää käyttökelpoista tietoa. Vuoden 2017 toisesta vuosineljänneksestä lähtien Aktia raportoi uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joista konsernin vertailua vaikeuttavat erät on jätetty pois. Tuloksen vertailua vaikeuttavat erät eivät liity juoksevaan toimintaan, ja niitä ovat uudelleenjärjestelyihin, toimintojen myyntiin ja juoksevasta toiminnasta poikkeaviin varojen arvonalentumisiin liittyvät tulot ja menot. Vertailua vaikeuttavat erät esitellään konsernin tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa olevassa taulukossa sivuilla 21 ja 22.

¹ Kauden lopussa

² Kumulatiivinen kauden alusta

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet ovat luettavissa Aktia Pankki Oyj:n vuosikertomuksesta 2016, s. 62.

Konsernin tuloslaskelma

(milj. euroa)	Liite	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Korkokate	4	67,8	72,6	-7 %	95,6
Osinkotuotot		0,3	0,0	812 %	0,0
Palkkiotuotot		75,9	66,7	14 %	90,0
Palkkiokulut		-8,2	-7,1	-15 %	-10,3
Palkkiotuotot netto		67,7	59,6	14 %	79,7
Henkivakuutusnetto	5	19,2	18,5	4 %	24,7
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	6	1,5	7,7	-81 %	8,3
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		-	0,0	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot		1,1	2,2	-49 %	3,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		157,6	160,7	-2 %	211,3
Henkilöstökulut		-61,1	-52,6	16 %	-72,3
IT-kulut		-22,4	-20,2	11 %	-28,4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-6,5	-6,3	3 %	-8,2
Liiketoiminnan muut kulut		-28,6	-28,9	-1 %	-39,6
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-118,7	-108,0	10 %	-148,4
Arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-0,5	-	-	-
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista		-0,1	-0,7	-80 %	-2,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,6	0,7	-19 %	0,7
Liikevoitto		38,9	52,9	-26 %	61,5
Verot		-7,7	-10,1	-23 %	-12,2
Kauden voitto		31,1	42,8	-27 %	49,3
Josta:					
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille		31,1	42,8	-27 %	49,3
Yhteensä		31,1	42,8	-27 %	49,3
Osakekohtainen tulos (EPS) , euroa		0,47	0,64	-27 %	0,74
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa		0,47	0,64	-27 %	0,74
Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:					
Liiketulos		38,9	52,9	-26 %	61,5
Liiketoiminnan tuotot:					
Visa European myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta		-1,3	-5,9	78 %	-6,9
Hypoteekkipankin lopettaminen		-	1,6	-	1,6
Liiketoiminnan kulut:					
Uudelleenjärjestelykulut		11,0	0,4	-	1,4
Vertailukelpoinen liiketulos		48,5	49,0	-1 %	57,5

Konsernin laaja tuloslaskelma

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Kauden voitto	31,1	42,8	-27 %	49,3
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-16,6	11,4	-	-2,5
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	6,3	-2,2	-	-0,9
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	0,1	-0,1	-	-0,2
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-0,9	-3,3	72 %	-4,3
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-11,1	5,8	-	-7,8
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,3	-	-	-0,5
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	-0,3	-	-	-0,5
Kauden laajan tuloslaskelman tulo	19,8	48,5	-59 %	41,0
Laajan tuloslaskelman tulos josta:				
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	19,8	48,5	-59 %	41,0
Yhteensä	19,8	48,5	-59 %	41,0
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,30	0,73	-59 %	0,62
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,30	0,73	-59 %	0,62
Laajan tuloslaskelman tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä:				
Laajan tuloslaskelman tulos	19,8	48,5	-59 %	41,0
Liiketoiminnan tuotot:				
Visa Europan myynti ja osingot Suomen Luotto-osuuskunnalta	-1,0	-4,7	78 %	-5,5
Hypoteekkipankin lopettaminen	-	1,3	-	1,3
Liiketoiminnan kulut:				
Uudelleenjärjestelykulut	8,8	0,4	-	1,1
Vertailukelpoinen laajan tuloslaskelman tulos	27,5	45,5	-40 %	37,9

Konsernin tase

(milj. euroa)	Liite	30.9.2017	31.12.2016	Δ %	30.9.2016
Varat					
Käteiset varat	9	140,4	380,1	-63 %	133,4
Korolliset arvopaperit		1 892,0	1 739,3	9 %	1 920,5
Osakkeet ja osuudet		124,0	101,3	22 %	103,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	9	2 016,0	1 840,5	10 %	2 024,2
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	9	404,2	445,3	-9 %	468,9
Johdannaissopimukset	7,9	94,6	132,2	-28 %	160,3
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta		55,0	43,1	28 %	45,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8	5 826,0	5 717,4	2 %	5 797,7
Lainat ja muut saamiset	9	5 881,0	5 760,5	2 %	5 842,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	9	784,2	723,1	8 %	702,2
Sijoitukset osakkuusrytysiin		0,0	0,0	-	0,0
Aineettomat hyödykkeet		71,0	63,7	12 %	61,2
Sijoituskiinteistöt		49,4	58,1	-15 %	55,8
Muut aineelliset hyödykkeet		5,3	7,7	-31 %	7,8
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		44,3	46,6	-5 %	57,9
Muut varat		18,5	20,2	-8 %	24,6
Muut varat yhteensä		62,8	66,8	-6 %	82,4
Tuloverosaamiset		0,5	0,2	156 %	1,0
Laskennalliset verosaamiset		5,4	7,8	-31 %	8,4
Versaamiset		5,9	8,0	-26 %	9,3
Varat yhteensä		9 514,9	9 486,0	0 %	9 548,2
Velat					
Velat Suomen Pankille ja luottolaitoksille		642,8	508,9	26 %	422,6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		4 133,8	4 164,3	-1 %	4 254,0
Talletukset	9	4 776,6	4 673,1	2 %	4 676,6
Johdannaissopimukset	7,9	37,1	54,3	-32 %	64,1
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	9	2 454,1	2 476,7	-1 %	2 516,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	9	238,1	243,6	-2 %	235,5
Muut velat luottolaitoksille	9	68,4	74,5	-8 %	82,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	9	-	5,5	-	11,0
Muut rahoitusvelat		2 760,6	2 800,3	-1 %	2 845,6
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset		421,7	443,0	-5 %	450,4
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset		783,7	719,4	9 %	702,2
Vakuutusvelka		1 205,4	1 162,4	4 %	1 152,7
Siirtovelat ja saadut ennakot		56,0	53,3	5 %	59,1
Muut velat		26,3	67,0	-61 %	62,7
Muut velat yhteensä		82,3	120,4	-32 %	121,8
Varaukset		-	1,4	-	1,4
Tuloverovelat		1,5	1,0	61 %	1,3
Laskennalliset verovelat		57,8	60,0	-4 %	62,8
Verovelat		59,3	60,9	-3 %	64,1
Velat yhteensä		8 921,3	8 872,9	1 %	8 926,3
Oma pääoma					
Sidottu oma pääoma		219,2	230,3	-5 %	243,9
Vapaa oma pääoma		374,4	382,8	-2 %	378,0
Oma pääoma		593,6	613,1	-3 %	621,9
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 514,9	9 486,0	0 %	9 548,2

Konsernin oman pääoman muutos

(milj. euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osakepe- rusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	163,0	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2
Omien osakkeiden hankinta					-1,7	-1,7
Omien osakkeiden myynti				-0,1	1,5	1,4
Osingonjako					-35,9	-35,9
Pääoman palautus osakkeenomistajille				-6,7		-6,7
Tilikauden voitto					49,3	49,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-6,7				-6,7
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		-0,9				-0,9
Kassavirran suojaus		-0,2				-0,2
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-0,5	-0,5
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		-7,8			48,8	41,0
Muu muutos omassa pääomassa			-0,2			-0,2
Oma pääoma 31.12.2016	163,0	67,3	2,0	108,3	272,6	613,1
Oma pääoma 1.1.2017	163,0	67,3	2,0	108,3	272,6	613,1
Omien osakkeiden myynti				0,1	1,2	1,3
Osingonjako					-39,9	-39,9
Kauden voitto					31,1	31,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-17,5				-17,5
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		6,3				6,3
Kassavirran suojaus		0,1				0,1
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-0,3	-0,3
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		-11,1			30,8	19,8
Muu muutos omassa pääomassa			-0,7			-0,7
Oma pääoma 30.9.2017	163,0	56,2	1,3	108,4	264,7	593,6
Oma pääoma 1.1.2016	163,0	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2
Omien osakkeiden hankinta					-0,3	-0,3
Omien osakkeiden myynti				-0,1	1,5	1,4
Osingonjako					-35,9	-35,9
Pääoman palautus osakkeenomistajille				-6,7		-6,7
Kauden voitto					42,8	42,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat		8,1				8,1
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat		-2,2				-2,2
Kassavirran suojaus		-0,1				-0,1
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		5,8			42,8	48,5
Muu muutos omassa pääomassa		-	-0,3		-	-0,3
Oma pääoma 30.9.2016	163,0	80,9	1,8	108,3	267,9	621,9

Konsernin rahavirtalaskelma

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Liiketoiminnan rahavirta				
Liiketulos	38,9	52,9	-26 %	61,5
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-3,2	-6,4	51 %	-7,0
Maksetut tuloverot	-4,0	-4,3	6 %	-4,7
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	31,7	42,1	-25 %	49,7
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-315,4	209,2	-	491,1
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	115,7	-265,8	-	-304,0
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-168,0	-14,5	-	236,8
Investointien rahavirta				
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinta	-	-64,3	-	-1,0
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	10,4	-	-	-63,3
Investoinnit sijoituskiinteistöihin	-0,8	-2,3	63 %	-4,4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-12,0	-15,3	22 %	-19,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,0	0,3	-90 %	0,0
Investointien rahavirta yhteensä	-2,4	-81,7	97 %	-87,9
Rahoituksen rahavirta				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	-5,5	0,5	-	8,5
Osinko/emissio määräysvallattomille omistajille	-1,1	-1,1	5 %	-1,1
Omien osakkeiden hankinta	-	-0,3	-	-1,7
Omien osakkeiden myynti	1,3	1,4	-6 %	1,4
Maksetut osingot	-39,9	-35,9	-11 %	-35,9
Maksettu pääomanpalautus	-	-6,7	-	-6,7
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-45,2	-42,3	-7 %	-35,5
Rahavarojen nettomuutos	-215,6	-138,5	-56 %	113,4
Rahavarat vuoden alussa	396,8	283,4	40 %	283,4
Rahavarat kauden lopussa	181,1	145,0	25 %	396,8
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:				
Kassa	5,4	5,9	-8 %	7,0
Suomen Pankin sekkitili	135,0	127,4	6 %	373,1
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	40,7	11,6	251 %	16,7
Yhteensä	181,1	145,0	25 %	396,8
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:				
Arvonalentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	1,0	0,6	72 %	0,9
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	0,1	0,7	-80 %	2,2
Käyvän arvon muutokset	3,0	0,3	915 %	-0,3
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	7,0	6,3	12 %	8,2
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-0,8	0,0	-	-
Purettu käyvän arvon suojaus	-11,0	-11,9	8 %	-15,9
Varausten muutos	-1,4	-0,9	-51 %	-0,9
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	-0,4	0,3	-	0,1
Osakeperusteisten maksujen muutos	-1,8	-1,3	-33 %	-0,9
Muut oikaisut	1,1	-0,3	-	-0,3
Yhteensä	-3,2	-6,4	51 %	-7,0

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

(milj. euroa)							
Tuloslaskelma	3Q2017	2Q2017	1Q2017	4Q2016	3Q2016	1-9/2017	1-9/2016
Korkokate	21,5	22,9	23,4	23,0	23,9	67,8	72,6
Osingot	0,0	0,3	0,0	0,0	-	0,3	0,0
Palkkiotuotot netto	22,0	24,6	21,1	20,1	20,0	67,7	59,6
Henkivakuutusnetto	6,4	5,8	7,0	6,1	5,8	19,2	18,5
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	0,1	0,1	1,3	0,6	-0,3	1,5	7,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,6	0,3	0,9	1,5	1,1	2,2
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,3	54,2	53,1	50,6	50,9	157,6	160,7
Henkilöstökulut	-22,1	-21,1	-17,9	-19,7	-16,3	-61,1	-52,6
IT-kulut	-6,7	-8,0	-7,8	-8,1	-6,4	-22,4	-20,2
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-3,1	-1,7	-1,7	-1,9	-2,1	-6,5	-6,3
Liiketoiminnan muut kulut	-9,8	-9,0	-9,9	-10,7	-9,9	-28,6	-28,9
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-41,7	-39,7	-37,3	-40,5	-34,6	-118,7	-108,0
Arvon alentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-0,5	-	-	-	-	-0,5	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	0,0	-0,1	-0,1	-1,5	-0,5	-0,1	-0,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	0,6	-	-	0,6	0,7
Liiketulos	8,0	14,4	16,4	8,6	15,8	38,9	52,9
Verot	-1,5	-3,3	-2,9	-2,1	-3,0	-7,7	-10,1
Kauden voitto	6,5	11,2	13,5	6,5	12,9	31,1	42,8
Josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	6,5	11,2	13,5	6,5	12,9	31,1	42,8
Yhteensä	6,5	11,2	13,5	6,5	12,9	31,1	42,8
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,10	0,17	0,20	0,10	0,19	0,47	0,64
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,10	0,17	0,20	0,10	0,19	0,47	0,64
Laaja tuloslaskelma							
Kauden voitto	6,5	11,2	13,5	6,5	12,9	31,1	42,8
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:							
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,6	-6,4	-9,6	-13,8	1,2	-16,6	11,4
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,3	2,0	4,6	1,3	-0,9	6,3	-2,2
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1	-0,1
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-0,2	-0,2	-0,5	-1,0	-0,3	-0,9	-3,3
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-1,1	-4,5	-5,5	-13,6	-0,1	-11,1	5,8
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-0,3	-0,5	-	-0,3	-
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	-	-	-0,3	-0,5	-	-0,3	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	5,4	6,7	7,7	-7,5	12,8	19,8	48,5
Laajan tuloslaskelman tulos josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	5,4	6,7	7,7	-7,5	12,8	19,8	48,5
Yhteensä	5,4	6,7	7,7	-7,5	12,8	19,8	48,5
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,08	0,10	0,12	-0,11	0,19	0,30	0,73
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,08	0,10	0,12	-0,11	0,19	0,30	0,73

Osavuositarkastuksen liitteet

Liite 1. Osavuositarkastuksen laatimisperusta ja olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastuksen laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Osavuositarkastus 1.1.-30.9.2017 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Osavuositarkastus ei sisällä kaikkea tietoa ja kaikkia liitteitä, joita tilinpäätökseltä vaaditaan, minkä vuoksi tarkastukseen tulee tutustua yhdessä Aktia-konsernin vuositiilinpäätöksen 31.12.2016 kanssa. Taulukoiden luvut esitetään miljoonina euroina yhdellä desimaalilla. Luvut on pyöristetty, joten yksittäisten euromäärien summat voivat poiketa esitetyistä loppusummasta.

Hallitus hyväksyi osavuositarkastuksen ajalta 1.1.-30.9.2017 kokouksessaan 8.11.2017.

Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös ja osavuositarkastukset ovat luettavissa Aktian verkkosivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu vuositiilinpäätökseen 31.12.2016 sovellettuja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Aktia noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) asettamia vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevia suunta- viivoja (Alternative Performance Measures, APM). Vaihtoehtoiset tunnusluvut helpottavat kausien vertailua ja tuovat tulokset käyttäjille lisää käyttökelpoista tietoa. Vuoden 2017 toisesta vuosineljänneksestä lähtien Aktia raportoi uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joista konsernin vertailua vaikeuttavat erät on jätetty pois. Tuloksen vertailua vaikeuttavat erät eivät liity juoksevaan toimintaan, ja niitä ovat uudelleenjärjestelyihin, toimintojen myyntiin ja juoksevasta toiminnasta poikkeaviin varojen arvonalentumisiin liittyvät tulot ja menot.

Vuoden 2017 alusta lähtien osakepalkkio-ohjelman aiheuttamat henkilöstökulut on jaettu liiketoimintasegmenteille, ja vertailukausi on rekonstruoitu vastaavalla tavalla. Konsernin henkilöstökuluja ja liikevoittoa ei ole muutettu, mutta segmenttien henkilöstökulut ja vertailukauden liikevoitto poikkeavat vuoden 2016 julkaistuista luvuista.

Seuraavat uudet ja muuttuneet IFRS-standardit voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin:

EU hyväksyi **IFRS 9** Rahoitusinstrumentit -standardin marraskuussa 2016, ja se korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Aktian riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tulevia rahavirtoja koskevat ominaisuudet tulevat vaikuttamaan Aktian luokitteluun. Aktian rahoitusvarat tullaan luokittelemaan luokkiin jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvarojen kirjaaminen yhdistellyn liiketoimintamallin mukaan, jossa käyvän arvon muutokset kirjataan IFRS 9:n mukaan muihin laajan tuloksen eriin, vastaa myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaamista nykyisen IAS 39 -standardin mukaan.

Siirtyminen IFRS 9:ään ei aiheuta merkittäviä uudelleenluokitte luja käyvän arvon ja jaksotetun hankintameno välillä. Luokittelu- ja arvostussääntöjen muutokset eivät vaikuta merkittävästi konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

IFRS 9:n mukaiset arvonalentumisvaatimukset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin poiketen nykyisestä mallista, joka perustuu luottotappiovarauksiin liittyviin tapahtumiin. Odotettujen luottotappiovarausten laskentaan sisältyvät jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvarat ja käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä arvostetut rahoitusvarat sekä takaukset ja luottositoumukset. ECL-mallien (Expected Credit Loss) kehitystyö on jatkunut, ja alustavat laskelmat osoittavat, että IFRS 9:n implementointi tulee vaikuttamaan marginaalisesti luottotappiovarauksiin.

Tämänhetkisen käsityksemme mukaan edellä mainitut, IFRS 9:ään siirtymiseen liittyvät muutokset pienentävät omaa pääomaa, millä on marginaalinen negatiivinen vaikutus vakavaraisuuteen. IFRS 9:n mukaisen suojauslaskennan osalta suurin muutos on sen laajempi sopeuttaminen riskienhallintaan. Suojauslaskennan laskentasääntöjen muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Vuonna 2017 Aktiassa tarkennetaan edelleen IFRS 9:n vaikutuksia konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Aktia-konsernissa IFRS 9 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2018.

Vuonna 2017 Aktian IFRS 9 -projekti on edistynyt suunnitelmi-
en mukaisesti, ja arvonalentumisten arviointi aloitettiin uuden
standardin mukaisesti nykyisen arviointitavan rinnalla elokuussa.
Loppuvuoden aikana fokus on prosessien, testien ja mallien ka-
libroinnin loppuunsaattamisessa, vaikutusten kvantifioinnissa ja
sisäisessä koulutuksessa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi korvaa
tuottojen kirjaamisesta aiemmin annetut standardit ja tulkinnat.
IFRS 15 on tuottojen kirjaamista koskeva viisivaiheinen malli, jolla
ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Aktia-konsernin tuotto-
jen kirjaamiseen. EU hyväksyi standardin lokakuussa 2016, ja se
tulee pakolliseksi 1.1.2018 alkaen.

IASB julkaisi 13.1.2016 **IFRS 16** Leasing -standardin, joka korvaa
standardin IAS 17 Leasing-sopimus. IFRS 16:n mukaan nykyinen
luokittelu käyttö- ja rahoitusleasingiin vuokralle ottajien osalta
korvataan mallilla, jossa kaikkien yli 12 kuukautta pitkien leasing-
sopimusten käsittämät varat ja velat kirjataan taseeseen. Kun lea-
singsopimus on korkeintaan 12 kuukautta pitkä tai hyödykkeen
arvo on alhainen, voidaan soveltaa helpotussääntöä. Leasinghyö-
dykkeestä kirjataan erikseen leasingvelkaan liittyvät poistot ja
korkokulut. Vuokralle antajaa koskevat kirjaamisvaatimukset ovat
olennaisesti samat kuin IAS 17:ssä, minkä vuoksi nykyistä luokit-
telua käyttö- ja rahoitusleasingiin sovelletaan jatkossakin. Aktian
tämänhetkisen arvion mukaan uusi standardi tuo muutoksia
vuokrattujen kiinteistöjen kirjaamiseen, mistä seuraa vaikutuksia
taseeseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-kon-
sernissa IFRS 16 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se
tulee pakolliseksi 1.1.2019.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standar-
deilla tai IFRIC-tulkinnoina (International Financial Reporting
Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta
konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Liite 2. Konsernin segmenttiraportointi

(milj. euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito & Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	1-9/2017	1-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	1-9/2017	1-9/2016
Tuloslaskelma										
Korkokate	67,6	72,4	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	67,8	72,6
Palkkiotuotot netto	53,0	49,1	22,7	18,1	0,6	0,5	-8,5	-8,2	67,7	59,6
Henkivakuutusnetto	-	-	16,3	16,0	-	-	2,9	2,6	19,2	18,5
Muut tuotot	1,2	2,9	0,1	0,1	1,6	7,0	0,0	0,0	2,9	10,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	121,7	124,4	39,0	34,1	2,4	7,7	-5,6	-5,5	157,6	160,7
Henkilöstökulut	-48,1	-40,1	-9,8	-8,5	-3,3	-4,0	-	-	-61,1	-52,6
IT-kulut	-19,4	-17,3	-1,6	-1,4	-1,4	-1,5	-	-	-22,4	-20,2
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-5,0	-4,3	-0,3	-0,5	-1,2	-1,5	-	-	-6,5	-6,3
Liiketoiminnan muut kulut	-23,4	-23,3	-7,3	-7,6	-3,5	-3,5	5,6	5,5	-28,6	-28,9
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-95,9	-85,1	-19,0	-18,0	-9,4	-10,4	5,6	5,5	-118,7	-108,0
Arvon alentumistappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-0,5	-	-	-	-	-	-	-	-0,5	-
Arvon alentumistappiot luottoista ja muista sitoumuksista	-0,1	-0,7	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	0,6	0,7	0,6	0,7
Liiketulos	25,1	38,7	20,1	16,1	-6,9	-2,7	0,6	0,7	38,9	52,9

Tase	Pankkitoiminta		Varainhoito & Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	30.9. 2017	31.12. 2016	30.9. 2017	31.12. 2016	30.9. 2017	31.12. 2016	30.9. 2017	31.12. 2016	30.9. 2017	31.12. 2016
Käteiset varat	140,4	380,1	0,0	0,0	-	-	-	-	140,4	380,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 510,2	1 319,4	497,9	515,6	11,4	9,1	-3,5	-3,6	2 016,0	1 840,5
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	404,2	445,3	-	-	-	-	-	-	404,2	445,3
Lainat ja muut saamiset	5 867,0	5 750,8	43,2	35,9	6,7	6,6	-35,9	-32,8	5 881,0	5 760,5
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-	-	784,2	723,1	-	-	-	-	784,2	723,1
Muut varat	169,6	205,8	68,7	77,1	119,4	181,6	-68,5	-128,0	289,2	336,5
Varat yhteensä	8 091,5	8 101,4	1 394,0	1 351,7	137,4	197,4	-107,9	-164,4	9 514,9	9 486,0
Talletukset	4 812,5	4 706,0	-	-	0,0	0,0	-35,9	-32,8	4 776,6	4 673,1
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 457,6	2 480,3	-	-	-	-	-3,5	-3,6	2 454,1	2 476,7
Vakuutusvelka	-	-	1 205,4	1 162,4	-	-	-	-	1 205,4	1 162,4
Muut velat	403,2	512,1	34,5	35,8	53,9	18,6	-6,3	-6,0	485,2	560,6
Velat yhteensä	7 673,3	7 698,3	1 239,9	1 198,3	53,9	18,6	-45,7	-42,4	8 921,3	8 872,9

Not 3. Konsernin riskipositiot

PANKKIKONSERNIN VAKAVARAISUUS

Pankkikonserniin kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutus Oy:tä ja muodostaa vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidointiryhmän.

(milj. euroa)	30.9.2017		31.12.2016		30.9.2016	
	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni
Laskelma pankkikonsernin omista varoista						
Varat yhteensä	9 514,9	8 215,6	9 486,0	8 224,9	9 548,2	8 285,2
josta aineettomat hyödykkeet	71,0	70,4	63,7	62,8	61,2	60,1
Velat yhteensä	8 921,3	7 718,1	8 872,9	7 706,8	8 926,3	7 765,1
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus	238,1	238,1	243,6	243,6	235,5	235,5
Osakepääoma	163,0	163,0	163,0	163,0	163,0	163,0
Käyvän arvon rahasto	56,2	11,3	67,3	15,7	80,9	20,2
Sidottu oma pääoma yhteensä	219,2	174,3	230,3	178,7	243,9	183,2
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	109,7	109,7	110,3	110,3	110,1	110,1
Voittovarot	233,6	190,1	223,2	189,0	225,1	190,9
Tilikauden voitto	31,1	23,4	49,3	40,0	42,8	35,8
Vapaa oma pääoma	374,4	323,1	382,8	339,4	378,0	336,8
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	593,6	497,5	613,1	518,1	621,9	520,1
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-	-	-	-	-
Oma pääoma	593,6	497,5	613,1	518,1	621,9	520,1
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 514,9	8 215,6	9 486,0	8 224,9	9 548,2	8 285,2
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	654,5	654,1	527,7	527,2	445,1	444,7
Oma pääoma pankkikonsernissa		497,5		518,1		520,1
Osinkovaraus		-25,2		-39,8		-29,5
Aineettomat hyödykkeet		-70,4		-62,8		-60,1
Debentuurit		122,3		136,1		132,8
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan		-13,2		-20,3		-20,3
Vähennys finanssialan merkittävistä omistussuosuksista		-7,2		-6,6		-5,1
Muut sis. maksamaton osinko		0,8		1,0		0,3
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)		504,6		525,8		538,2

(milj. euroa)

Pankkikonsernin vakavaraisuus	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.9.2016
Ydinpääoma ennen oikaisuja	472,8	474,2	477,2	480,0	491,0
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-90,5	-91,9	-94,8	-90,4	-85,2
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	382,3	382,3	382,4	389,7	405,8
Ensisijainen lisäpääoma ennen oikaisuja	-	-	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-	-	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	382,3	382,3	382,4	389,7	405,8
Toissijainen pääoma ennen oikaisuja	122,3	133,6	138,1	136,1	132,8
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	122,3	133,6	138,1	136,1	132,8
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	504,6	515,8	520,5	525,8	538,6
Riskipainotetut erät yhteensä	2 205,6	2 122,9	2 099,7	1 997,7	2 114,1
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	952,3	905,5	863,8	748,8	795,2
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	904,5	868,6	887,1	900,1	962,0
josta markkinariskin osuus	-	-	-	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	348,7	348,7	348,7	348,7	356,9
Omien varojen vaade (8 %)	176,4	169,8	168,0	159,8	169,1
Omien varojen puskuri	328,1	346,0	352,5	366,0	369,4
Ydinpääoman suhde	17,3 %	18,0 %	18,2 %	19,5 %	19,2 %
Ensisijaisen pääoman suhde	17,3 %	18,0 %	18,2 %	19,5 %	19,2 %
Omien varojen suhde	22,9 %	24,3 %	24,8 %	26,3 %	25,5 %
Omien varojen lattiasääntö (CRR artikla 500)					
Omat varat	504,6	515,8	520,5	525,8	538,6
Lattiasäännön mukainen omien varojen minimimäärä ¹	200,5	190,8	189,7	183,6	185,3
Omien varojen puskuri	304,0	325,1	330,8	342,2	353,3

¹ 80 % standardimentelmän mukaisesta omien varojen vaateesta (8 %).

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

PANKKIKONSERNIN OPERATIIVISTEN RISKIEN RISKIPAINOTETTU MÄÄRÄ

(milj. euroa)

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2014[*]	2015[*]	2016	9/2017	6/2017	3/2017	12/2016	9/2016
Bruttotuotot	187,1	187,7	183,3					
- 3 vuoden keskiarvo			186,0					
Operatiivisen riskin pääomavaade				27,9	27,9	27,9	27,9	28,6
Riskipainotettu määrä				348,7	348,7	348,7	348,7	356,9

^{*} Laskettu uudelleen Aktia Rahoitus Oy:n hankkimisen jälkeen.

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen viimeisimmän vuoden bruttotuottojen keskiarvosta. Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

(milj. euroa)	30.9.2017				
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Pankkikonsernin kokonaisvastuut					
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 515,4	4 511,6	14 %	615,5	49,2
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	145,5	145,1	49 %	71,6	5,7
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	135,0	125,8	40 %	49,7	4,0
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	30,9	29,1	97 %	28,3	2,3
Oman pääoman ehtoiset vastuut	50,4	50,4	277 %	139,6	11,2
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	4 877,2	4 861,9	19 %	904,5	72,4
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	259,0	358,4	0 %	0,0	0,0
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	255,3	278,4	0 %	1,4	0,1
Kansainväliset kehityspankit	51,1	51,1	0 %	0,0	0,0
Kansainväliset organisaatiot	128,4	128,4	0 %	0,0	0,0
Luottolaitokset	693,6	458,0	28 %	129,7	10,4
Yritykset	558,1	309,3	99 %	306,9	24,6
Vähittäissaamiset	264,7	116,4	69 %	80,5	6,4
Kiinteistövakuudelliset saamiset	885,6	799,3	37 %	294,1	23,5
Erääntyneet saamiset	38,6	12,1	114 %	13,7	1,1
Katetut joukkolainat	880,1	880,1	10 %	88,0	7,0
Muut erät	62,6	56,3	47 %	26,3	2,1
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	4 077,2	3 447,8	27 %	940,6	75,3
Kokonaisriskin määrä	8 954,4	8 309,6	22 %	1 845,2	147,6

(milj. euroa)	31.12.2016				
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Pankkikonsernin kokonaisvastuut					
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 620,2	4 613,6	14 %	629,7	50,4
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	155,7	154,8	49 %	75,1	6,0
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	110,5	106,0	43 %	45,9	3,7
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	22,7	21,0	78 %	16,4	1,3
Oman pääoman ehtoiset vastuut	48,8	48,8	273 %	132,9	10,6
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	4 957,8	4 944,1	18 %	900,1	72,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	500,9	630,5	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	199,7	223,8	0 %	0,8	0,1
Kansainväliset kehityspankit	51,6	51,6	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159,2	159,2	0 %	-	-
Luottolaitokset	696,5	385,4	31 %	117,5	9,4
Yritykset	355,8	149,9	99 %	148,8	11,9
Vähittäissaamiset	249,5	104,9	69 %	72,2	5,8
Kiinteistövakuudelliset saamiset	772,1	701,4	38 %	265,6	21,2
Erääntyneet saamiset	37,6	10,5	109 %	11,5	0,9
Katetut joukkolainat	866,1	866,1	10 %	86,6	6,9
Muut erät	52,6	44,4	44 %	19,6	1,6
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 941,7	3 327,6	22 %	722,6	57,8
Kokonaisriskin määrä	8 899,5	8 271,7	20 %	1 622,7	129,8

RAHOITUS- JA VAKUUTUSRYHMITTYMÄN VAKAVARAISUUS

(milj. euroa)	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.9.2016
Yhteenveto					
Konsernin oma pääoma	593,6	588,0	621,0	613,1	621,9
Toimialakohtaiset varat	129,3	140,8	145,8	143,8	140,7
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennettävät erät	-187,7	-200,9	-247,6	-234,5	-236,5
Konglomeraatin omat varat yhteensä	535,1	527,9	519,2	522,5	526,0
Pankkitoiminnan pääomavaade	259,0	248,9	207,1	196,4	209,0
Vakuutustoiminnan pääomavaade ¹	79,5	80,1	80,6	80,6	81,1
Omien varojen minimimäärä	338,5	329,0	287,7	277,0	290,1
Konglomeraatin vakavaraisuus	196,6	198,9	231,5	245,5	235,9
Vakavaraisuusaste, %	158,1 %	160,4 %	180,5 %	188,6 %	181,3 %

¹ 1.1.2016 lähtien Solvenssi II vaade (SCR)

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Liite 4. Korkokate

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Talletukset ja lainat	51,8	45,9	13 %	60,8
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta *	22,6	26,7	-15 %	35,4
Muut	-6,7	0,0	-	-0,6
Korkokate	67,8	72,6	-7 %	95,6

*Sisältää likviditeettisalkun kiinteäkorkoiset sijoitukset

Kiinteäkorkoisten sijoitusten tulosvaikutus on jaettu korkoriski- ja luottoriskikomponentteihin. Laskelmissa huomioidaan korkoriskikomponentin vaikutus osana suojaustoimenpiteiden tulosta. Luottoriskikomponentin vaikutus on osana muut korkokate erät.

Liite 5. Henkivakuutusnetto

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Vakuutusmaksutulo	92,1	82,3	12 %	112,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	15,4	16,4	-6 %	21,1
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	-1,0	-0,6	-72 %	-0,9
Maksetut vakuutuskorvaukset	-81,7	-75,9	-8 %	-112,8
Vakuutusvelan muutos, netto	-6,6	-4,3	-54 %	4,4
Henkivakuutusnetto	19,2	18,5	4 %	24,7

Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot

(milj. euroa)	1-9/2017	1-9/2016	Δ %	2016
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1,0	1,0	-2 %	1,4
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat nettotuotot rahoitusvaroista ja -veloista	-0,7	-1,0	24 %	-1,2
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1,4	8,6	-84 %	9,6
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	-	-	-	0,0
Suojauslaskennan nettotulos	-0,2	-0,9	79 %	-1,5
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	1,5	7,7	-81 %	8,3

Liite 7. Johdannaiset

Suojaavat johdannaiset (milj. euroa)	30.9.2017		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 227,0	62,7	2,8
Yhteensä	2 227,0	62,7	2,8
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	-	2,3
Yhteensä	85,1	-	2,3
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset ¹	856,5	31,9	32,0
Valuuttasidonnaiset	3,9	0,0	0,0
Yhteensä	860,5	31,9	32,1
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	3 168,6	94,6	37,1
Valuuttasidonnaiset	3,9	0,0	0,0
Yhteensä	3 172,5	94,6	37,1

Suojaavat johdannaiset (milj. euroa)	31.12.2016		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 247,0	84,2	4,9
Yhteensä	2 247,0	84,2	4,9
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	-	1,5
Yhteensä	85,1	-	1,5
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset ¹	1 307,0	46,4	46,3
Valuuttasidonnaiset	52,4	0,6	0,5
Osakesidonnaiset ²	4,6	1,1	1,1
Yhteensä	1 364,0	48,1	47,8
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	3 639,1	130,6	52,7
Valuuttasidonnaiset	52,4	0,6	0,5
Osakesidonnaiset	4,6	1,1	1,1
Yhteensä	3 696,1	132,2	54,3

¹ Korkosidonnaisiin johdannaisiin sisältyvät paikallispankeille välitetyt korkosuoajat, jotka kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen back-to-back-suojausten jälkeen olivat 855,0 (1 305,0) miljoonaa euroa.

² Kaikki osakesidonnaiset ja muut johdannaissopimukset koskevat strukturoitujen tuotteiden suojaajaa.

Liite 8. Luottokantaan kohdistuvat arvonalentumiset

(milj. euroa)	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.9.2016
Luottokanta ennen arvonalentumisia	5 873	5 793	5 751	5 766	5 845
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	-37	-37	-38	-38	-37
josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-34	-34	-33	-34	-33
josta muihin luottoihin kohdistettu	-3	-4	-5	-5	-5
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-10	-10	-10	-10	-10
Luottokanta, tasearvo	5 826	5 746	5 703	5 717	5 798

Liite 9. Rahoitusvarat ja -velat

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

(milj. euroa)	30.9.2017		31.12.2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	140,4	140,4	380,1	380,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 016,0	2 016,0	1 840,5	1 840,5
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	404,2	413,4	445,3	457,2
Johdannaiset	94,6	94,6	132,2	132,2
Lainat ja muut saamiset	5 881,0	5 793,4	5 760,5	5 679,6
Yhteensä	8 536,2	8 457,7	8 558,6	8 489,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	784,2	784,2	723,1	723,1
Rahoitusvelat				
Talletukset	4 776,6	4 764,0	4 673,1	4 651,0
Johdannaiset	37,1	37,1	54,3	54,3
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 454,1	2 466,4	2 476,7	2 477,2
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	238,1	241,6	243,6	247,3
Muut velat luottolaitoksilta	68,4	69,2	74,5	76,5
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	5,5	5,5
Yhteensä	7 574,3	7 578,2	7 527,7	7 511,8

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritetty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITYS

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssiosakkeet sekä johdannaissopimukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC -johdannaista sekä useat muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Tämän lisäksi pankki tekee erillisen arvostuskorjauksen OTC-johdannaisten markkina-arvoon huomioiden sekä vastapuolen että oman luottoriskikomponentin.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

(milj. euroa)	30.9.2017				31.12.2016			
	Markkina-arvon ryhmittely				Markkina-arvon ryhmittely			
Rahoitusvarat käypään arvoon	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytävisissä olevat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	1 491,9	165,9	234,2	1 892,0	1 439,5	93,5	206,3	1 739,3
Osakkeet ja osuudet	86,5	-	37,5	124,0	64,0	-	37,3	101,3
Yhteensä	1 578,3	165,9	271,7	2 016,0	1 503,5	93,5	243,6	1 840,5
Johdannaiset, netto	0,0	57,5	-	57,5	0,1	77,8	-	78,0
Yhteensä	0,0	57,5	-	57,5	0,1	77,8	-	78,0
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	784,2	-	-	784,2	723,1	-	-	723,1
Yhteensä	2 362,5	223,4	271,7	2 857,7	2 226,8	171,3	243,6	2 641,7

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esim. kun instrumenteilla ei enää käydä aktiivisesti kauppaa. Jakson aikana on siirretty 5 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita tasolta 2 tasolle 1 lisääntyneen markkina-aktiiviteetin johdosta. Taso 2:n kasvu johtuu lisääntyneestä kauppavolyymistä suurimmaksi osaksi kotimaisiin kunta- ja yritystodistuksiin.

Aktia-konsernin riskienvalvonta vastaa rahoitusinstrumenttien luokittelusta tasoittain 1, 2 ja 3. Arvostusmenetelmä on jatkuva ja sama kaikille instrumenteille kaikilla tasoilla. Menetelmässä määritetään, mihin arvostusryhmään rahoitusinstrumentit luokitellaan. Jos sisäisillä oletuksilla on merkittävä vaikutus käypään arvoon, raportoidaan rahoitusinstrumentit tasoon 3. Menetelmä sisältää myös arvostustiedon laatuun perustuvan arvion siitä, tulisiko rahoitusinstrumenttia siirtää tasojen välillä.

Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos vuodenvaihteesta.

(milj. euroa)	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat			Myytävisissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	Kirjanpitoarvo 1.1.2017	-	-	-	206,3	37,3	243,6	206,3	37,3
Hankinnat	-	-	-	38,0	1,3	39,3	38,0	1,3	39,3
Myynnit	-	-	-	-	-1,1	-1,1	-	-1,1	-1,1
Eräätynyt kauden aikana	-	-	-	-10,0	-	-10,0	-10,0	-	-10,0
Tulokseen kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-	-	-	-	-1,0	-1,0	-	-1,0	-1,0
Tulokseen kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muuhun laajaan tulokseen kirjatut arvomuutokset	-	-	-	-0,2	1,1	0,9	-0,2	1,1	0,9
Siirrot tasolta 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 30.9.2017	-	-	-	234,2	37,5	271,7	234,2	37,5	271,7

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa muutosta.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys mahdollisille markkinamuutoksille. Korollisten arvopaperien osalta arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti, kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu muuttuvan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon rahaston tulos- tai arvomuutoksen vaikutus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin olisi 2,7 (2,4) prosenttia.

Herkkyysoanalyysi rahoitusvaroilta, jotka kuuluvat tasoon 3 (milj. euroa)	30.9.2017 Tulosvaikutus oletetulle muutokselle			31.12.2016 Tulosvaikutus oletetulle muutokselle		
	Kirjan- pitoarvo	Positiiv- vinen	Negatiiv- vinen	Kirjan- pitoarvo	Positiiv- vinen	Negatiiv- vinen
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	234,2	7,0	-7,0	206,3	6,2	-6,2
Osakkeet ja osuudet	37,5	7,5	-7,5	37,3	7,5	-7,5
Yhteensä	271,7	14,5	-14,5	243,6	13,6	-13,6
Yhteensä	271,7	14,5	-14,5	243,6	13,6	-13,6

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KUITTAUS

(milj. euroa)	30.9.2017		31.12.2016	
	Johdannaiset	Käänteinen takaisinosto- sopimus	Johdannaiset	Käänteinen takaisinosto- sopimus
Varat				
Rahoitusvarat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	94,6	-	132,2	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	94,6	-	132,2	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	5,5	-	8,8	-
Saadut vakuudet	89,3	-	117,1	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	94,8	-	126,0	-
Netto	-0,2	-	6,3	-
Velat				
Rahoitusvelat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	37,1	100,4	54,3	145,7
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	37,1	100,4	54,3	145,7
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	5,5	-	8,8	-
Annetut vakuudet	14,3	100,4	26,4	145,7
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	19,8	100,4	35,2	145,7
Netto	17,3	-	19,1	-

Taulukko esittää rahoitusvarat ja -velat, joita ei ole kuitattu taseessa, mutta joilla on juridisesti sitoviin kuitaussopimuksiin tai vastaaviin, esimerkiksi ns. ISDA-sopimuksiin, liittyviä potentiaalisia oikeuksia, mukaan lukien sopimuksiin kuuluvat vakuudet. Nettomäärä ilmaisee vastuut sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksujen lakkautus- tai maksukyvyttömyystilanteessa.

Liite 10. Erittely konsernin rahoitusrakenteesta

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	30.9.2016
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 133,8	4 169,8	4 265,0
Lyhytaikaiset velat, vakuudettomat			
Pankit	53,2	46,0	74,9
Yhteensä	53,2	46,0	74,9
Lyhytaikaiset velat, vakuudelliset			
Pankit - saadut käteisvakuudet panttaussopimusten yhteydessä	89,3	117,1	147,7
Takaisinosotosopimukset - pankit	100,4	145,7	-
Yhteensä	189,7	262,9	147,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	242,8	308,9	222,6
Pitkäaikaiset velat, vakuudettomat			
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, seniorirahoitus	781,4	789,2	815,0
Liikkeeseen lasketut strukturoidut indeksilainat	-	2,3	4,1
Muut luottolaitokset	40,4	46,5	49,9
Velat, joilla on huonempi etuoikeus kuin muilla veloilla	238,1	243,6	235,5
Yhteensä	1 059,9	1 081,6	1 104,5
Pitkäaikaiset velat, vakuudelliset			
Keskuspankki ja muut luottolaitokset	428,0	228,0	233,0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, covered bonds	1 672,7	1 685,2	1 697,2
Yhteensä	2 100,7	1 913,2	1 930,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 160,6	2 994,8	3 034,6
Pankkitoiminnan korolliset velat	7 537,2	7 473,5	7 522,2
Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelat	1 205,4	1 162,4	1 152,7
Muut ei korolliset velat yhteensä	178,8	237,0	251,4
Velat yhteensä	8 921,3	8 872,9	8 926,3

Lyhytaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti on alle vuoden

Pitkäaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti on yli vuoden

Liite 11. Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet (milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	30.9.2016
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet			
Arvopaperit	529,9	380,1	235,1
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan	2 254,0	2 315,7	2 508,0
Yhteensä	2 783,9	2 695,8	2 743,1
Muut annetut vakuudet			
Pantatut arvopaperit ¹	168,7	119,5	122,5
Panttaus- ja takaisinostosopimusten yhteydessä annettu käteinen	14,3	26,4	33,4
Yhteensä	183,0	145,9	155,9
Annetut vakuudet yhteensä	2 966,9	2 841,7	2 899,0
Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja			
Velat luottolaitoksille ²	528,4	373,7	233,0
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) ³	1 672,7	1 685,2	1 697,2
Johdannaiset	14,3	26,4	33,4
Yhteensä	2 215,4	2 085,3	1 963,6

¹ Koskee päivän sisäisen limitiin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 30.9.2017 pantattuna oli 41 (4) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

² Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

³ Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet (milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	30.9.2016
Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen ¹	89,3	117,1	147,7
Yhteensä	89,3	117,1	147,7

¹ Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

Liite 12. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(milj. euroa)	30.9.2017	31.12.2016	30.9.2016
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
Takaukset	33,2	30,8	26,1
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	4,2	0,8	0,7
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset			
Käyttämättömät luottojärjestelyt	616,7	495,6	417,9
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,4	0,4	0,4
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	654,5	527,7	445,1

Helsinki 8.11.2017

AKTIA PANKKI OYJ
HALLITUS

KÄÄNNÖS

Raportti Aktia Pankki Oyj:n osavuositarkastuksen 1.1.–30.9.2017 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Aktia Pankki Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Aktia Pankki Oyj konsernin taseen 30.9.2017, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman, rahavirtalaskelman ja tietyt selittävät liitetiedot kyseisenä päivänä päättyneeltä yhdeksän kuukauden jaksolta. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat osavuositarkastuksen laatimisesta IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen osavuositarkastuksesta.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 "Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimen-

piteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastus-standardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei osavuositarkastusta ole laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 8. marraskuuta 2017

KPMG OY AB
Jari Härmälä
KHT

Yhteystiedot

Aktia Pankki Oyj
PL 207
Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki
Puh. 010 247 5000
Faksi 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.com
Yhteydenotot : aktia@aktia.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi
Y-tunnus: 2181702-8
BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Aktia